

TIETOHAARUKKA

Tilastotietoa ruokaketjusta

2022

Ruokatieto

LUKIJALLE

Tietohaarukka – Tilastotietoa ruokaketjusta on monipuolinen tilastopaketti, joka kattaa koko suomalaisen ruokaketjun pellolta pöytään.

Tietohaarukka sisältää tilastoja ruokaketjun käytännöistä ja kehityksestä. Nämä tiedot kertovat, miten rakennetaan laadukkaan ja turvallisen suomalaisen ruoan kilpailukykyä, jonka perustana on vankka osaaminen koko ruokaketjussa.

Vuoden 2022 Tietohaarukka johdattaa lukijan kaupan ja elintarviketeollisuuden kautta pelloille ja vesiin, minkä jälkeen tutustutaan ruokaketjun vastuullisiin toimintatapoihin. Tietohaarukan tuoreimmat tiedot ovat pääosin toiselta pandemiavuodelta 2021. Mukana on myös tietoja aikaisemmilta vuosilta sekä kansainvälisiä vertailulukuja. Tänä vuonna uusia taulukoita on lisätty päivittäistavaroiden verkkokauppaan ja ruokahävikkiin liittyen.

Tietohaarukka on saatavissa kolmella kielellä (suomi, ruotsi, englanti) sekä painettuna julkaisuna että verkkojulkaisuna osoitteessa ruokatieto.fi/tietohaarukka.

Ruokatieto Yhdistys ry:n missio on rakkaudesta oman maan ruokaan. Tehtävänäemme on edistää suomalaisen ruokaketjun menestystä ja ruokakulttuuria tekemällä tunnetuksi osaamista ja työtä pellolta pöytään. Ytimessä on suomalaisen ruoan arvostetuin alkuperämerkki Hyvää Suomesta. Yli 350 jäsentä ja merkinhaltijaa edustavat alan toimijoita monipuolisesti.

Julkaisija: Ruokatieto Yhdistys ry

57. vuosikerta

Taitto: ProAgria Keskusten Liitto graafiset palvelut

Kansikuva: Matti Koutonen/vastavalo.fi

Paino: Lehtisepät Oy, Lahti 2022

SISÄLLYSLUETTELO

KULUTUS ELINTARVIKKEISIIN

Kulutusmenot	4
Ravintomenot	4
Kotitalouksien kulutus elintarvikkeisiin ja alkoholittomiin juomiin	5
Elintarvikkeiden kulutus henkeä kohti Suomessa ja EU:ssa	6
Elintarvikkeiden reaalihintakehitys Suomessa 2005–2021	7
Eräiden elintarvikkeiden reaalihintojen kehitys	8
Hintaindeksit 2020	9

RUOKAKETJU

Päivittäistavarakaupat

Myymlöiden lukumäärä myymälätyypin mukaan	10
Päivittäistavaroiden myynti myymälätyypeittäin	11
Päivittäistavaroiden verkkokauppa	11
Elintarvikkeiden päivittäistavarakaupan myynti	12
Luomun markkinaosuus tuoteryhmittäin 2021	12
Luomun markkinaosuus päivittäistavarakaupasta	12

Elintarviketeollisuus

Elintarviketalostajat toimialoittain	13
Elintarviketeollisuuden T&K-menot	13
Elintarvike- ja juomateollisuuden toimipaikat yrityskoon mukaan 2020	14
Elintarviketeollisuuden suurimmat toimialat	15
Elintarviketuonti ja -vienti	17
Elintarvikevienti maittain	18
Elintarvikevienti maittain ja tuoteryhmittäin 2021	19

Maatalouden talousluvut

Maatalous- ja puutarhayritysten määrä	20
Maatalous- ja puutarhayritysten omistus	21
Maatalouden työlliset	21
Maatalous- ja puutarhayritysten päätuotantosunnat	22
Maatalous- ja puutarhayritysten tulot tuotantosunnittain	22
Maa- ja puutarhatalouden tuotantokustannukset	23
Maa- ja puutarhatalouden tuotto	24
Maatalouden kannattavuuskerroin tuotantosunnittain 2005–2021e	25
Yrittäjätulo	26
Tuottajahinnat	26
Maatalousyrittäjien lomitus	27
Maatalousyrittäjien keski-ikä ja lukumäärä	27
Tärkeimmät työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen syyt maatalousyrittäjillä	27

Kalatalous

Kalasaaliit	28
Kalatalouden tuotot	29
Kalanviljelylaitokset	29
Kalastajat	29

Tuotanto ja kulutus

Leipävilja	30
Vihannekset ja hedelmät	31
Kalan kulutus	32
Maitotuotteet ja ravintorasvat	32
Liha	33
Kananmunat	33
Marjat ja sienet	34
Riistasaaliit	35
Mehiläisalan lukuja	36

Kasvinviljely

Sato	37
Peltoalan käyttö	38
Kasvinsuojeluaineiden myyntimäärät	39
Luonnonmukaisesti viljelty peltoala ja luomutilat	39
Luomutoimijoiden määrä	40
Luomutuotanto	40
Luomupeltoalan käyttö	41

Kotieläintuotanto

Keskimääräinen eläinluku tiloilla	42
Eläintiheysindeksi	42
Kotieläimet	42
Kanalat	43
Navettatyypit tuotosseurantakarjoissa 2021	43
Laiduntaminen ja ulkoilutus tuotosseurantakarjoissa	43
Lypsykoneet 2021	44
Tuotosseurantakarjan keskituotos ja maidon pitoisuudet 2021	44

VASTUULLISET TOIMINTATAVAT

Ympäristö

Ympäristökorvaus	45
Suomen vesistressi-indeksi	45
Biotalous vuonna 2020e	45
Ruokahävikki	46
Luomutuotteiden osuus julkisissa ruokapalveluissa	47
Luomun käyttötiheys ruokapalveluissa	47

Eläinten terveys

Otantaan perustuvat eläinsuojelutarkastukset	48
Eläinsuojelutarkastukset kaupallisissa eläinkuljetuksissa	48
Eläinten hyvinvointikorvausta saavat tilat	48
Broilerien hyvinvointia kuvaava jalkapohjaindeksi	49
Vastuullisen tuotannon raja-arvot sianlihan tuotannossa	49
Eläinten terveydenhuoltotyön toteutuminen sika- ja nautatiloilla	50
Mikrobilääkkeiden käyttö tuotantoeläimillä	51

Ruokaturva

Elintarvikeomavaraisuus	52
Ruokaturva	52
Tullin tutkimat elintarvikkeet 2021	53
Määräystenvastaisuuden syyt 2021	54
Kasvinsuojeluainejäämien valvonta 2020	54
Eläviä eläimiä ja eläimistä saatavia elintarvikkeita koskeva vierasainevalvontaohjelma	54
Oivan mukaiset valvontakäynnit 2021	55
Takaisinvetojen määrä	56
Takaisinvetojen syyt 2021	56
Ruokamyrkytysepidemiat 2021	56
Elintarvikevälitteiset epidemiat välittäjäelintarvikkeen mukaan 2021	57

YLEISTÄ

Kotitalouksien määrä	58
Suomen väkiluku	58
Suomen asukastiheys	58
Kotitalouksien keskikoko	58
Bruttokansantuote	59
Tuotannon bruttoarvo ja jalostusarvo toimialoittain 2020	60
Työvoima	61
Ammattitaudit toimialoittain 2018	62
Työtapaturmien määrä	62
Työtapaturmataajuus	62
Sademäärä 1981–2021	63
Keskilämpötila 1981–2021	63
Ilmasto kasvukauden aikana	63
Päivän pituus	63

Merkkien selityksiä

e = ennakkotieto .. = puuttuva tieto

KULUTUS ELINTARVIKKEISIIN

KULUTUSMENOT

Yksityiset kulutusmenot milj. €, käypiin hintoihin	1995	2005	2020e	2021e
Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat	7 411	9 381	14 595	14 965
Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien %-osuus	15	12	13	12
Alkoholijuomat, tupakka ja huumausaineet	2 976	4 135	6 129	6 320
Vaatteet ja jalkineet	2 218	3 771	3 954	4 526
Asuminen, vesi, sähkö, kaasu ja muut polttoaineet	11 889	18 980	35 592	36 639
Kalusteet, kotitalouskoneet ja kodinhoito	2 132	4 147	5 921	6 203
Terveys	1 631	3 367	5 719	6 029
Liikenne	5 924	10 438	12 138	13 327
Viestintä	780	2 185	2 934	3 004
Kulttuuri ja vapaa-aika	5 087	9 094	10 845	11 216
Koulutus	228	333	447	462
Hotellit, kahvilat ja ravintolat	3 383	5 259	6 097	6 764
Muut tavarat ja palvelut	4 716	7 118	12 009	13 279

Lähde: Tilastokeskus / Kansantalouden tilinpito

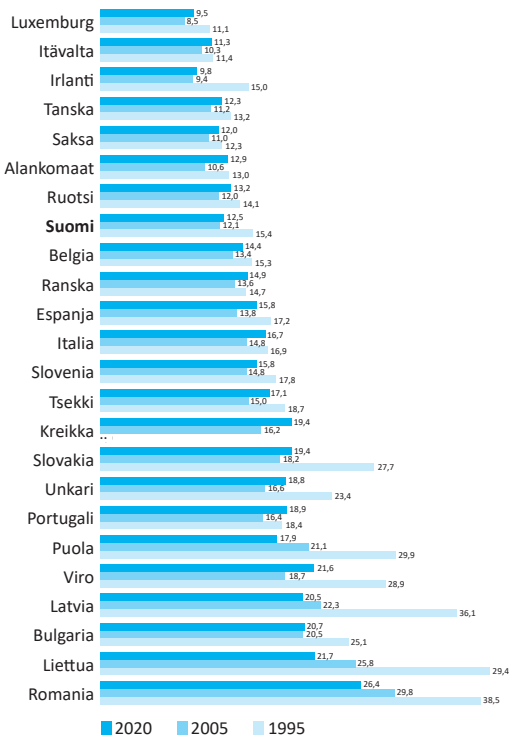
RAVINTOMENOT

Kotitalouksien ravintomenot asukasta kohti	1995		2005		2020e		2021e	
	€/v	%	€/v	%	€/v	%	€/v	%
Viljatuotteet ja leipä	229	16	280	16	362	14	375	14
Liha ja lihatuotteet	263	18	311	17	413	16	413	15
Kala ja äyriäiset	47	3	69	4	125	5	123	5
Maitotuotteet, juusto ja kananmunat	246	17	307	17	424	16	421	16
Öljyt ja rasvat	39	3	41	2	55	2	55	2
Hedelmät ja marjat	96	7	124	7	213	8	208	8
Vihannekset	119	8	155	9	242	9	246	9
Perunat	25	2	27	1	34	1	32	1
Sokeri, hillot, hunaja, suklaa ja makeiset	112	8	137	8	199	8	205	8
Kahvi, tee ja kaakao	69	5	45	3	80	3	84	3
Muut	228	16	317	18	525	20	566	21
Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat yhteensä	1 448	100	1 785	100	2 637	100	2 697	100

Lähde: Laskettu Tilastokeskus / Kansantalouden tilinpito -luvuista

KOTITALOUKSIEN KULUTUS ELINTARVIKKEISIIN JA ALKOHOLITTOMIIN JUOMIIN

% kotitalouksien kokonaiskulutuksesta

Lähde: Eurostat

ELINTARVIKKEIDEN KULUTUS HENKEÄ KOHTI SUOMESSA JA EU:SSA

Kulutus, kg/henkilö/vuosi	1995	2005	2011	2020	2021e	EU-27 ¹⁾
Viljat yhteensä	70	79	79	83	84	132
Liha yhteensä	66	73	78	79	79	79
Naudanliha	19	19	19	19	18	14
Sianliha	33	34	36	30	29	40
Siipikarjanliha	9	16	18	28	28	22
Nestemäiset maitotuotteet yhteensä	203	188	182	140	137	187
Maidot	158	143	134	101	99	..
Piimät, viili ja jogurtti	39	39	40	30	29	..
Kermat (myös hapatetut)	7	7	9	9	9	5
Voi	6	3	4	3	3	4
Kasviöljyt	4	5	6	..	..	18
Juusto ²⁾	15	17	21	25	26	..
Kananmunat	12	9	10	12	12	12
Sokeri	35	32	30	32	28	34
Hedelmät	44	55	59	65	63	89
Vihannekset ³⁾	52	55	63	65	63	104
Kala (filee-/tuote- paino)	14	14	15	15	..	18
Kahvi (paahdettu)	8	10	10	9	9	5
Virvoitusjuomat	46	52	56	..	..	..
Olut ⁴⁾	83	84	85	70	71	69
Viini ⁴⁾	8	11	13	12	12	23
Väkevät alkoholi- juomat ⁴⁾	5	7	5	4	4	..

Lähde: Kantar TNS Agri Oy, Luonnonvarakeskus / Ravintotase, FAOSTAT / Food Balance Sheet, Kahvi- ja paahtimoyhdistys, Elintarviketeollisuusliitto ry, Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry

¹⁾ Vuodelta 2019.

²⁾ Sisältää myös maustamattoman rahkan ja raejuuston.

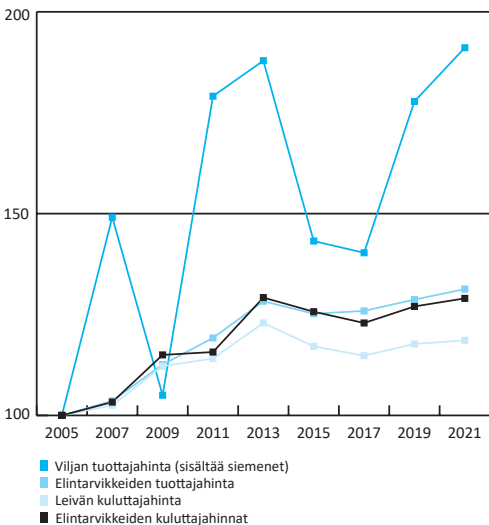
³⁾ Suomen luvut sisältävät tuoreet vihannekset. EU:n luku on vihannekset yhteensä.

⁴⁾ Luvut eivät sisällä yksityistuontia.

Suomen ja EU:n luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia.

ELINTARVIKKEIDEN REAALIHINTAKEHITYS SUOMESSA 2005–2021

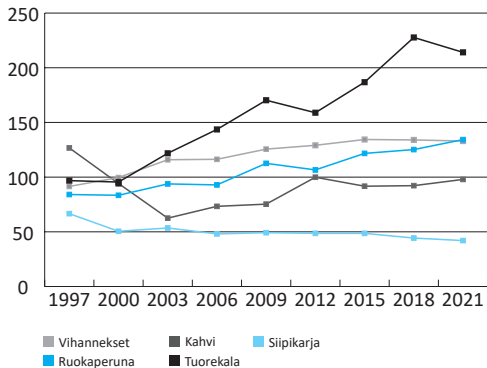
2005=100

Lähde: Tilastokeskus

ERÄIDEN ELINTARVIKKEIDEN REAALIHINTOJEN KEHITYS

1994 = 100

Lähde: Tilastokeskus / Kuluttajahintaindeksi

HINTAINDEKSIT 2020 (EU15 = 100)

	Todellinen yksilöllinen kulutus	Elintarv. ja alkoholitt. juomat	Elin- tarvik- keet	Leipä- ja vilja- tuotteet	Liha ja liha- tuotteet	Kala ja kala- juotteet	Maito, juusto ja munat	Rasvat ja öljyt	Hedelmät, kasvikset, perunat	Muut elin- tarvikkeet	Alko- holitt. juomat
Alankomaat	107	95	93	87	99	88	96	121	93	93	117
Belgia	105	104	103	103	112	107	98	113	100	98	110
Espanja	88	94	94	102	84	92	101	90	92	106	98
Irlanti	128	117	116	118	105	100	126	131	112	135	134
Italia	93	103	106	113	107	99	109	88	101	109	82
Itävalta	107	104	105	111	108	124	100	109	96	105	99
Kreikka	76	103	102	110	84	109	138	128	84	127	120
Luxemburg	135	121	122	119	129	112	128	124	123	116	111
Portugali	79	98	96	96	81	99	114	106	88	134	127
Ranska	98	107	108	104	120	110	96	115	113	96	96
Ruotsi	118	111	110	115	102	115	103	124	119	112	123
Saksa	97	99	100	100	105	120	94	95	106	90	95
Suomi	116	111	110	123	99	110	111	119	116	108	122
Tanska	128	117	115	141	89	124	116	129	108	145	136
EU	90	97	97	97	93	101	99	102	97	97	96
Iso-Britannia	111	89	87	81	82	82	94	94	87	97	120

Lähde: Kantar TNS Agri Oy, Eurostat

MYYMÄLÖIDEN LUKUMÄÄRÄ MYYMÄLÄTYYPIN MUKAAN

Myymälätyyppi	Yhteensä 1.1.2021	Yhteensä 1.1.2022
Hypermarketit	157	158
Tavaratalot	86	88
Supermarketit, isot	703	712
Supermarketit, pienet	501	518
Valintamyymälät, isot	806	795
Valintamyymälät, pienet	284	277
Pienmyymälät	226	231
Erikoismyymälät, kauppahallit ja pt-verkkokauppatoimijat ¹⁾	764	764
Halpahintamyymälät, osa päivittäis- tavaravalikoimaa	361	382
Huoltoasemamyymälät, osa päivittäis- tavaravalikoimaa	573	551
Yhteensä	4 461	4 476
Myymäläautot ja -veneet	11	8
Lopettaneet	198	172

Lähde: NielsenIQ Päivittäistavaramyymälärekisteri

¹⁾ Vain verkkomyyntiä harjoittavat.

PÄIVITTÄISTAVAROIDEN MYYNTI MYYMÄLÄTYYPEITTÄIN

Milj. €	2020	2021
Hypermarketit ¹⁾	5 928	6 222
Tavaratalot	396	412
Supermarketit, isot	7 715	7 901
Supermarketit, pienet	2 437	2 569
Valintamyymälät, isot	2 204	2 183
Valintamyymälät, pienet	384	381
Pienmyymälät	169	168
Erikoismyymälät, kauppahallit ja pt-verkkokauppatoimijat ²⁾	267	301
Halpahintamyymälät, osa päivittäis- tavaravalikoimaa	474	509
Huoltoasemamyymälät, osa päivittäis- tavaravalikoimaa	155	148
Yhteensä	20 130	20 795
Myymläautot ja -veneet	3	2
Lopettaneet	98	69
Yhteensä	20 231	20 866

Lähde: NielsenIQ Päivittäistavaramyymälärekisteri

¹⁾ K-Citymarket, Prisma ja Minimani.²⁾ Vain verkkomyyntiä harjoittavat.

PÄIVITTÄISTAVAROIDEN VERKKOKAUPPA

	2018	2019	2020	2021
Päivittäistavaroiden verkkokaupan arvo, milj. €	70	110	395	536
Verkkokaupan osuus päivittäis- tavaramyynnistä, %	0,4	0,6	2	2,6

Lähde: NielsenIQ Päivittäistavaramyymälärekisteri

Luvuissa on mukana sekä ainoastaan verkkokauppaa harjoittavien kotimaisten toimijoiden myynnit että fyysisten myymälöiden yhteydessä toimivien verkkokauppojen myynnit.

ELINTARVIKKEIDEN PÄIVITTÄISTAVARAKAUPAN MYyntI

	2021	
	Milj. €	%
Elintarvikkeet yhteensä	13 020	100
Maitotuotteet ja kananmunat	2 422	18,6
Viljatuotteet ja leipä	2 121	16,3
Liha	2 106	16,2
Vihannekset	1 367	10,5
Hedelmät ja marjat	1 054	8,1
Muut	3 949	30,3
Alkoholittomat juomat	1 665	

Lähde: Päivittäistavarakauppa ry

LUOMUN MARKKINAOSUUS TUOTERYHMITTÄIN 2021

	%
Lastenruoat	24
Kananmunat	20
Kasviöljyt	17
Hiutaleet ja suurimot	13
Jauhot	9
Mehut ja mehukeitot	9
Kahvi, tee ja kaakao	8
Hedelmät	7
Vihannekset	5
Maito	4
Kasvijuomat	4

Lähde: Pro Luomu ry

Luomutuotteiden markkinaosuus (€) Suomen päivittäistavara-
kaupassa vuonna 2021 oli noin 2,5 %.

Lähde: Pro Luomu ry

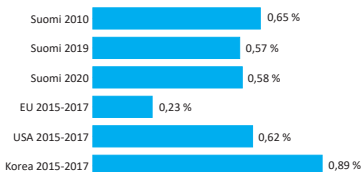
ELINTARVIKEJALOSTAJAT TOIMIALOITTAIN

Toimiala	2000		2017		2020		2020
	< 20 henkeä	≥ 20 henkeä	< 20 henkeä	≥ 20 henkeä	< 20 henkeä	≥ 20 henkeä	luomu %
Teurastus ja lihanjalostus	330	50	391	44	314	53	24
Kalanjalostus	243	13	313	19	263	18	1
Vihannesten, marjojen ja hedelmien jalostus	373	22	437	28	395	41	18
Maidon jatkojalostus	108	42	87	24	84	23	5
Viljatuotteiden jalostus	145	8	114	9	102	9	10
Leipomo-toiminta	991	110	770	65	871	78	12
Juomien valmistus	85	14	105	11	150	12	5
Muiden elintarvikkeiden jalostus	330	48	389	53	422	58	24
Yhteensä	2 605	307	2606	253	2 601	292	100 %
Kaikki yhteensä	2 912		2 859		2 893		388 kpl

Lähde: Aitojamakuja.fi / Yritystilastot

ELINTARVIKETEOLLISUUDEN T&K-MENOT

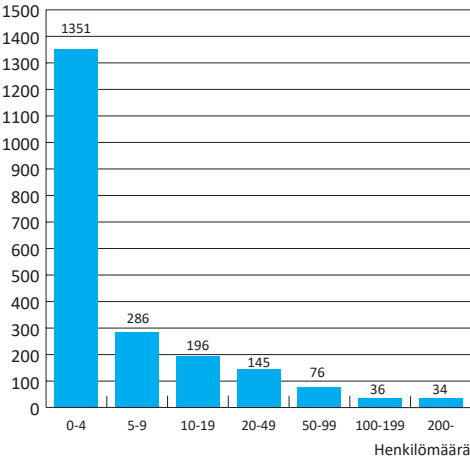
% tuotannon bruttoarvosta

Lähde: Tilastokeskus, FoodDrinkEurope

ELINTARVIKE- JA JUOMATEOLLISUUDEN TOIMIPAIKAT
YRITYSKOON MUKAAN 2020

Toimipaikkoja

Lähde: Tilastokeskus / Alueellinen yritystoimintatilasto

Elintarvike- ja juomateollisuus on pk-yritysvaltaista.

ELINTARVIKETEOLLISUUDEN SUURIMMAT TOIMIALAT

Toimiala	Toimipaikko- jen lukumäärä		Henkilöstön luku- määrä yhteensä ¹⁾		Liikevaihto, 1 000 €		Liikevaihto, 1 000 €/henkilö	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Teurastus ja lihatuotteiden valmistus	221	216	8 148	8 251	2 586 070	2 632 766	317	319
Kalan, äyriäisten ja nilviäisten jalostus	129	128	867	1016	421 025	424 924	486	418
Hedelmien ja kasvien jalostus ja säilöntä	167	172	2 059	2 057	651 110	634 755	316	309
Perunoiden jalostus ja säilöntä	40	41	388	386	142 128	144 602	366	375
Kasvi- ja eläinöljyjen ja -rasvojen valmistus	16	15	146	162	75 948	87 826	521	541
Maitotaloustuotteiden valmistus	87	89	4 498	4 502	2 106 757	2 110 709	468	469
Mylly- ja tärkkelystuotteiden valmistus	65	63	854	855	451 152	424 577	528	496
Leipomotuotteiden, makaronien yms. valmistus	798	784	6 836	7 103	1 042 974	1 137 629	153	160
Muiden elintarvikkeiden valmistus, josta	325	347	6 247	6 057	1 877 086	1 891 491	300	312
Sokeri	5	4	252	242	140 568	143 424	557	594
Kaakao, suklaa ja makeiset	59	55	1 510	1 089	381 152	354 317	252	325
Tee ja kahvi	32	37	480	479	349 317	311 337	728	650
Eines- ja valmisruuat	82	83	2 062	2 128	436 173	452 560	212	213
Ravintovalmisteet ja dieettiruuat	8	9	353	351	139 246	150 910	394	429
Juomat	214	222	2 936	2 882	1 342 143	1 292 446	457	448
Alkoholijuomat ²⁾	183	186	2 556	2 594	1 220 449	1 178 281	460	454
Elintarviketeollisuus yhteensä	2 110	2 124	33 552	33 884	11 324 178	11 471 970	338	339

Lähde: Tilastokeskus / Alueellinen yritystoimintatilasto

¹⁾ Käsitteää palkansaajat sekä yrittäjät. Palkattu henkilöstö on muunnettu kokovuosityölliseksi siten, että esim. puolipäiväinen työntekijä vastaa 0,5 henkilöä ja kaksi puolivuotista työntekijää vastaa yhtä kokovuosityöllistä.²⁾ Alkoholijuomien tislauksen ja sekoittamisen: etyylialkoholin valmistus käymisteitse sekä siiderin ja hedelmä- ja marjaviinien valmistus, muiden tislattomien juomien valmistus käymisteitse sekä oluen valmistus.

ELINTARVIKETUONTI JA -VIENTI

Tuoteryhmä	Tuonti, milj. €			Muutos			Vienti, milj. €			Muutos	
	2015	2020	2021	20/21 %	2015	2020	2021	20/21 %	2015	2020	2021
JALOSTETUT ELINTARVIKKEET											
Alkoholi- ja virvoitusjuomat	452	463	492	6	161	144	173	21	161	144	173
Alkoholijuomat ¹⁾	351	307	309	1	140	114	127	11	140	114	127
Olut	39	35	35	-0,3	14	8,8	11	31	14	8,8	11
Virvoitusjuomat ja kivennäisvedet	50	110	138	25	7,3	20	33	68	7,3	20	33
Mehut	74	80	82	3	4,8	5,0	4,7	-6	4,8	5,0	4,7
Rypsi- ja rapsiöljy	6,9	19	16	-11	5,3	3,3	6,8	108	5,3	3,3	6,8
Margariini	31	20	26	31	5,3	7,4	7,1	-5	5,3	7,4	7,1
Hedelmäsäilykkeet	78	76	77	2	3,1	2,0	2,4	23	3,1	2,0	2,4
Vihannes- ja kasvisäilykkeet	70	95	99	5	4,3	4,4	5,2	17	4,3	4,4	5,2
Sokeri ja hunaja	53	67	82	22	96	90	94	4	96	90	94
Sokerikemian tuotteet	3,8	5,5	5,5	-0,04	76	83	86	4	76	83	86
Hunaja	8,3	8,2	8,6	5	0,03	0,06	0,08	27	0,03	0,06	0,08
Kahvi (instant ja paahdettu)	60	69	79	15	19	32	36	12	19	32	36
Kala- ja äyriäisjalosteet	130	122	117	-4	5,1	9,3	10	11	5,1	9,3	10
Kalapakasteet	30	30	27	-13	7,7	13	15	11	7,7	13	15
Keitot ja tomaattikastikkeet	41	39	37	-5	3,0	1,6	2,1	31	3,0	1,6	2,1
Lastenruuat	17	18	18	-1	6,3	6,1	5,3	-13	6,3	6,1	5,3
Liha	325	280	282	1	123	175	173	-1	123	175	173
Sika	56	47	37	-21	67	99	92	-7	67	99	92
Nauta	63	66	72	9	11	27	25	-8	11	27	25
Siipikarja	31	23	23	2	13	12	11	-7	13	12	11
Maitotalous	407	396	400	1	380	439	423	-4	380	439	423
Maitojauhe	2,7	4,5	4,0	-11	81	122	121	-1	81	122	121
Juusto	281	266	270	2	59	56	48	-15	59	56	48
Voi ym. maitorasvat	3,7	4,0	4,1	1	116	130	123	-5	116	130	123

Maltaat	2,0	1,1	1,9	72	16	14	13	-7
Marija- ja vihannespakasteet	98	109	112	2	29	27	31	16
Perunapakasteet	26	29	30	2	0,58	0,43	0,58	34
Jauhot ja myllytuotteet	117	118	123	4	43	74	77	5
Ruisjauhot	0,15	0,17	0,19	8	0,47	0,21	0,17	-21
Rehut	351	337	369	10	53	92	107	17
Makeiset	222	236	257	9	103	100	112	12
Suklaa	98	114	125	9	62	59	67	13
Tärkkelystuotteet	97	71	66	-7	11	14	14	-3
Jalostetut elintarvikkeet yhteensä²⁾	3 257	3 398	3 396	-0,05	1 239	1 440	1 507	5
MAATALOUSTUOTTEET								
Tee	12	11	10	-7	0,42	0,89	1,2	34
Raakakahvi	223	170	168	-1	30	3,6	7,7	116
Hedelmät	342	393	387	-1	3,3	6,8	7,2	6
Linnunmunat	3,8	8,3	5,9	-29	15	13	17	33
Tuore kala	183	294	309	5	19	146	151	4
Marijat	17	40	45	11	3,3	1,0	0,60	-42
Mustikat	0,67	10	12	17	0,77	0,19	0,23	24
Mausteet	13	20	20	2	10	8,8	8,8	0,1
Pähkinät	37	36	31	-12	0,49	0,32	0,56	72
Raakasokeri	32	15	2,9	-80	1,0	0,92	0,89	-3
Vihannekset ja peruna	205	238	248	5	5,0	5,8	7,4	28
Viljat	35	35	50	42	147	140	99	-29
Kaura	1,2	0,21	0,68	221	62	80	74	-8
Maataloustuotteet yhteensä²⁾	1 170	1 335	1 389	4	235	327	303	-8

Lähde: Tulli, Elintarviketeollisuusliitto ry

¹⁾ Sisältää mietojen ja väkevien alkoholijuomien lisäksi väkiviinat sekä etikan ja etikkahaposta valmistetut etikankorvikkeet.²⁾ Jalostettujen elintarvikkeiden ja maataloustuotteiden summa kertoo viennin ja tuonnin kokonaisarvon.

ELINTARVIKEVIENTI MAITTAIN

Osuus viennin kokonaisarvosta

2010	%	2015 ¹⁾	%	2020 ¹⁾	%	2021 ¹⁾	%
Venäjä	24,4	Ruotsi	20,4	Ruotsi	18,3	Ruotsi	18,6
Ruotsi	15,5	Viro	8,8	Kiina	8,2	Kiina	8,2
Viro	10,9	Venäjä	7,6	Viro	7,3	Viro	7,6
Saksa	3,7	Saksa	5,1	Saksa	6,6	Saksa	6,5
USA	3,6	Alankomaat	4,5	Venäjä	5,1	Venäjä	5,6
Norja	3,5	Tanska	3,4	Ranska	4,6	Tanska	4,4
Ranska	2,5	Ranska	3,2	Alankomaat	4,6	Puola	4,3
Puola	2,3	USA	3,0	Tanska	4,4	Ranska	4,0
Iso-Britannia	2,2	Kiina	2,7	Puola	3,4	Norja	3,4
Tanska	2,0	Puola	2,4	Norja	2,9	Alankomaat	3,4
Muut	29,4	Muut	38,9	Muut	34,6	Muut	34,0
Yhteensä	100	Yhteensä	100	Yhteensä	100	Yhteensä	100

Lähde: Tulli, Elintarviketeollisuusliitto ry

¹⁾ Tilastointi on muuttunut vuodesta 2014 lähtien. Luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia vuoden 2010 lukuihin.

ELINTARVIKEVIENTI MAITTAIN JA TUOTERYHMITÄIN 2021

Kiina	1 000 €	EU	1 000 €	Muut maat	1 000 €
Maitojauhe	71 906	Kala, tuore	146 143	Rehuseokset	44 091
Sianliha	34 467	Voi ja muut		Sianliha	42 856
Muut maitovalmisteet	19 181	maitorasvat	103 863	Alkoholijuomat	26 437
Muu liha ja eläimenosat	15 641	Alkoholijuomat	100 537	Maitojauhe	22 599
Virvoitusjuomat ja		Kaura	72 689	Juusto	21 309
kivennäisvedet	1 365	Suklaa	51 583	Rehuraaka-aineet	20 098
Muut myllyteollisuustuotteet	1 182	Muut maitovalmisteet	37 417	Voi ja muut maitorasvat	19 264
Marja- ja hedelmäpakasteet	1 157	Rehuseokset	29 995	Muut maitovalmisteet	18 030
Lastenruoat, pl. homogenoidut	823	Muut makeiset	29 709	Muut myllyteollisuustuotteet	15 215
Suklaa	770	Muut viljavalmisteet	27 490	Suklaa	14 890
Kasvimehut ja -uutteet	645	Juusto	26 915	Virvoitusjuomat ja	
Alkoholijuomat	382	Jogurtti	26 678	kivennäisvedet	10 996
Muut	751	Muut	435 126	Muut	135 906
Yhteensä	148 270	Yhteensä	1 088 144	Yhteensä	391 689

Lähde: Tulli, Elintarviketeollisuusliitto ry

MAATALOUS- JA PUUTARHAYRITYSTEN MÄÄRÄ

Tilakoko, pelto ha	1995 ¹⁾ Kpl	2005 Kpl	2020 ²⁾ Kpl	2021 ²⁾ Kpl	% tiloista
0–5	9 988	5 228	1 383	1 315	3
5–10	17 049	8 765	6 196	6 138	14
10–15	16 918	8 481	4 742	4 632	10
15–25	25 634	13 989	7 445	7 199	16
25–50	23 870	19 660	10 723	10 339	23
50–75	4 508	7 549	5 800	5 658	13
75–100	1 209	3 116	3 435	3 339	7
100–150	622	1 990	3 371	3 398	8
150–	166	739	2 535	2 671	6
Yhteensä	99 964	69 517	45 630	44 689	100

Lähde: Luonnonvarakeskus / Maataloustilastot

¹⁾ Vain yli 1 hehtaarin tilat.²⁾ Maatalous- ja puutarhayrityksen määritelmää on muutettu. Lukuja ei voi verrata aiempien vuosien lukuihin.

MAATALOUS- JA PUUTARHAYRITYSTEN OMISTUS

Omistajaryhmä	1995 ¹⁾ Kpl	2005 Kpl	2020 ²⁾ Kpl	2021 ²⁾ Kpl	% tiloista
Yksityishenkilöt	86 933	61 477	39 068	38 149	85
Perikunnat ja maa- talousyhtymät	12 468	7 297	5 074	4 959	11
Valtio, kunnat ym. yhteisöt	563	743	1 488	1 581	4
Yhteensä	99 964	69 517	45 630	44 689	100
Muutos määrässä ed. vuodesta	..	..	-2.6 %	-2.1 %	

Lähde: Luonnonvarakeskus / Maataloustilastot

¹⁾ Vain yli 1 hehtaarin tilat.²⁾ Maatalous- ja puutarhayrityksen määritelmää on muutettu. Lukuja ei voi verrata aiempien vuosien lukuihin.

MAATALOUDEN TYÖLLISET

Työlliset, 1 000 henkeä	1995	2005	2020	2021
Yrittäjät ja yrittäjä- perheenjäsenet	116	73	51	55
heistä naisia	37	22	13	13
Palkansaajat	25	20	17	21
heistä naisia	12	9	9	9
Yhteensä	141	93	68	76

Lähde: Tilastokeskus / Työvoimatutkimus

Vuosien 1995 ja 2005 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 2020 ja 2021 lukuihin.

MAATALOUS- JA PUUTARHAYRITYSTEN PÄÄTUOTANTOSUUNNAT

Yritysten lkm	2010	2015	2020	2021	%
Lypsykarjatalous	10 205	7 729	5 361	5 015	11
Naudanlihan tuotanto	3 080	3 038	2 725	2 703	6
Muu nautakarjatalous ¹⁾	1 270	656	382	331	1
Sikatalous	1 355	787	504	496	1
Siipikarjatalous	375	454	410	449	1
Muu laidunkarja ²⁾	3 544	2 683	2 005	753	2
Viljanviljely	20 927	17 732	14 657	14 202	32
Muu kasvinviljely	13 092	13 488	15 564	17 114	38
Kasvihuonetuotanto	1 371	884	701	657	1
Avomaan puutarha- tuotanto	1 696	1 471	1 271	1 259	3
Sekamuotoinen tuotanto	2 568	2 078	2 050	1 710	4
Yhteensä	59 483	51 000	45 630	44 689	100

Lähde: Luonnonvarakeskus / Maataloustilastot

¹⁾ Yhdistetty lypsykarja ja naudanlihan tuotanto.

²⁾ Sisältää lammis-, vuohi- ja hevostalouden vuoteen 2020 saakka.
Vuodesta 2021 vain lammis- ja vuohitalouden.

MAATALOUS- JA PUUTARHAYRITYSTEN TULOT TUOTANTOSUUNNITTAIN

	Valtionveronalaiset tulot puoliset yhteensä			Maatilatalouden tulot puolisot yhteensä		
	2000 €	2019 €	2020 €	2000 €	2019 €	2020 €
Lypsykarja- talous	31 746	63 909	65 707	24 812	48 976	49 868
Liha- ym. naudat	30 129	72 606	71 868	15 878	37 250	35 587
Sikatalous	41 644	82 569	78 096	28 421	53 758	50 590
Siipikarjatalous	45 752	107 362	99 700	28 624	63 200	66 408
Lampaat, vuo- het, hevoset	29 434	57 704	65 209	3 704	13 222	12 373
Viljanviljely	38 623	71 831	70 456	10999	19 716	17 833
Muu kasvin- tuotanto	35 760	71 266	63 069	11 695	18 917	17 436
Muu tuotanto	28 901	60 736	62 571	6 524	14 761	15 883
Keskimäärin	35 235	70 671	68 216	16 324	25 701	24 078

Lähde: Tilastokeskus / Maa- ja metsätalousyritysten taloustilasto

MAA- JA PUUTARHATALOUDEN TUOTANTOKUSTANNUKSET

	2002	2005	2019	2020
	Milj. €	Milj. €	Milj. €	Milj. €
Tarvikekustannukset	1 572	1 569	2 320	2 230
Lannoitteet ja kalkitus	194	186	250	244
Muut kasvinviljely-				
kustannukset	256	309	484	519
Polttoaineet	176	209	338	284
Sähkö	117	115	316	244
Ostorehukustannukset	516	438	560	543
Kotieläinkustannukset	313	322	372	396
Tilakäyttökustannus¹⁾	368	312	427	452
Konekustannukset	844	875	1 047	1 167
Konepoistot	502	543	527	579
Muut konekustannukset	342	332	520	588
Rakennuskustannukset	316	317	372	387
Rakennuspoistot	256	258	304	315
Muut rakennus-				
kustannukset	60	58	68	73
Muut kustannukset yhteensä	693	731	960	1 077
Vakuutukset	241	255	312	309
Kiinteät vuokrat	102	101	147	211
Muut poistot	45	46	47	50
Muut kustannukset	305	328	453	507
Työkustannukset	1 835	1 775	1 409	1 366
Maksetut palkat	166	185	386	383
Palkkavaatimus	1 669	1 590	1 022	983
Korkokustannukset	597	621	609	593
Korkokulut	127	112	110	110
Oman pääoman				
korkovaatimus	470	509	499	483
Kustannukset yhteensä	6 226	6 199	7 143	7 273

Lähde: Luonnonvarakeskus Taloustohtori / Maatalouden kokonaislaskenta

¹⁾ Omalla tilalla tuotettujen ja käytettyjen rehujen ja kasvinsiementen kustannukset.

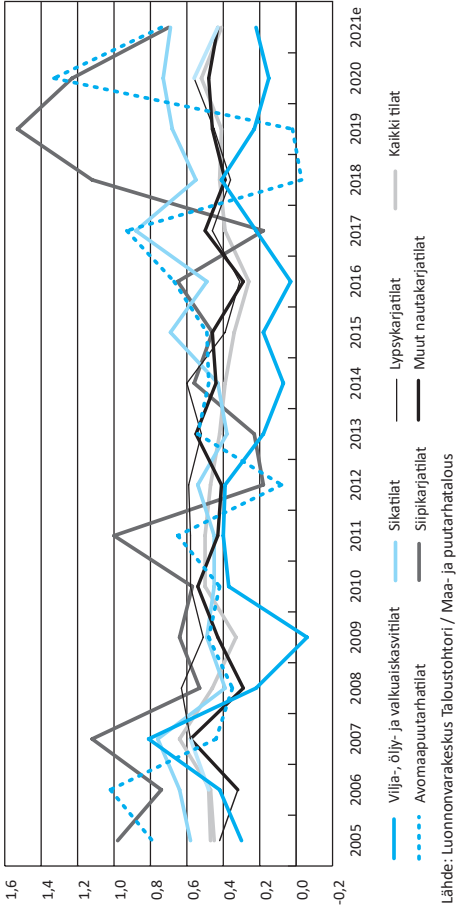
MAA- JA PUUTARHATALOUDEN TUOTTO

Tuottoerä	2002 Milj. €	2005 Milj. €	2019 Milj. €	2020 Milj. €
Kasvinviljelytuotto	814	671	1 033	1 231
Ruis ja vehnä	86	72	143	148
Ohra	158	158	212	220
Kaura ja muut viljat	148	82	178	218
Öllykasvit	20	20	22	23
Nurmirehut	239	213	378	389
Peruna ja sokerijuurikas	140	110	62	195
Palkokasvit ja muut kasvit	23	15	37	37
Kotieläintuotto	1 808	1 652	1 828	1 936
Nautakarja	1 243	1 097	1 206	1 234
Sika	348	348	259	259
Siipikarja	212	175	324	394
Lammas-, vuohi- ja hevostuotto	5	5	40	49
Kasvihuone- ja avomaatuotto	464	523	1 233	1 172
Rahoitustuotto	17	13	9	15
Muu tuotto	155	170	247	288
Tuet yhteensä	1 846	1 922	1 829	1 903
Tuotto yhteensä	5 104	4 924	6 178	6 545

Lähde: Luonnonvarakeskus Taloustohtori / Maatalouden kokonaislaskenta

Laskennassa mukana myös omalla tilalla tuotettujen ja käytettyjen rehujen ja siementen arvo.

MAATALOUDEN KANNATTAVUUSKERROIN TUOTANTOSUUNNITTAIN 2005–2021e

Lähde: Luonnonvarakeskus Taloustohtori / Maa- ja puutarhatalous

YRITTÄJÄTULO

	2000	2010	2015	2020	2021e
	Milj. €	Milj. €	Milj. €	Milj. €	Milj. €
Yrittäjätulo (maaloustulo)	1 114	932	466	731	549

Lähde: Luonnonvarakeskus Taloustohtori / Maatalouden kokonaislaskenta

TUOTTAJAHINNAT

		1995	2005	2020	2021	Muutos 20/21 %
Maito	snt/litra					
normimaidon hinta ¹⁾		31,3	31,5	32,90	33,18	0,84
meijerin jälkitili		1,5	2,2	1,3	2,0	37,9
Liha	€/kg					
naudanliha		2,4	2,1	3,16	3,21	1,6
luomunauta		..	..	3,60	3,64	1,2
sianliha		1,3	1,3	1,62	1,55	-4,3
broilerinliha		1,1	1,1	1,31	1,32	0,3
karitsanliha		1,9	2,6	3,83	4,37	12,4
luomukaritsa		..	..	4,07	4,63	12,2
Kananmunat	€/kg	0,5	0,6	1,05	1,07	1,8
luomumunat		..	1,8	2,52	2,48	-1,7
Vilja ja kasvikset						
leipävehnä ²⁾	€/tonni	147	106	166	214	22
ruis ²⁾	€/tonni	150	118	157	167	6
kaura ²⁾	€/tonni	118	87	153	173	12
rehuohra ²⁾	€/tonni	122	100	140	190	26
mallasohra ²⁾	€/tonni	142	115	161	205	21
rypsi ja rapsi ²⁾	€/tonni	..	200	391	485	19
ruokaperuna ³⁾	€/100 kg	..	..	19	18	-5
kurkku ⁴⁾	€/kg	..	0,99	1,24	1,44	13,9
tomaatti ⁴⁾	€/kg	..	1,16	1,64	1,91	14,1
omena ⁴⁾	€/kg	..	0,87	1,66	1,65	-0,6

Lähde: Luonnonvarakeskus / Maataloustilastot, Kasvistiето Oy

¹⁾ Perushinta I-luokan maidolle, joka sisältää 4,3 % rasvaa ja 3,3 % valkuaista. Ei sisällä laatuosaa, muita lisiä, tuotantotukea eikä jälkitiliä.

²⁾ Viljelijöille maksettu perushinta sisältäen kuljetuksen ensimmäiseen vastaanottopisteeseen.

³⁾ Viljelijöille maksettu hinta 100 nettokiloa kohden pakkaamolle toimitettuna. Ei sisällä varhaisperunaa.

⁴⁾ Eri tavoin pakattujen ja pakkaamattomien I-luokan kotimaisten kasvien hinnat toimitettuna pakkaamolta tukkuliikkeen laituriin.

MAATALOUSYRITTÄJIEN LOMITUS

	2000	2005	2020	2021
MYEL ¹⁾ -vakuutetut maatalousyrittäjät	105 993	90 007	53 571	52 012
Vuosiloman käyttäjät ²⁾	45 254	34 719	14 119	13 683
Sijaisavun käyttäjät	14 934	14 624	4 343	4 044
Tuetun maksullisen lomituksen käyttäjät	10 995	13 521	7 145	6 551
Täysin maksullisen lomituksen käyttäjät	643	314	245	187

Lähde: Maatalousyrittäjien eläkelaitos Mela

¹⁾ Viljelijöiden, metsätalallisten, kalastajien ja poronhoitajien sekä heidän perheenjäsentensä työeläkevakuutus.

²⁾ Vuosiloman saamiseksi maatalousyrittäjällä tulee olla kotieläimiä vähintään neljä kotieläinysikköä ja hänen tulee olla päätoiminen maatalousyrittäjä.

MAATALOUSYRITTÄJIEN KESKI-IKÄ JA LUKUMÄÄRÄ

	2005		2020		2021	
	keski-ikä	lkm	keski-ikä	lkm	keski-ikä	lkm
Maatalousyrittäjät	48	90 000	49	54 000	50	52 000
Aloittavat yrittäjät	30	760 ¹⁾	35	1 200	36	1 200
Eläkkeelle siirtyvät ²⁾	61	3 900	62	1 200	64	2 400
LUTU luopujat ³⁾	59	1 420	..	..	..	..

Lähde: Maatalousyrittäjien eläkelaitos Mela / Tilasto perustuu MYEL-vakuutettujen maatalousyrittäjien tietoihin

¹⁾ Luopumistukijärjestelmässä jatkajina aloittavat yrittäjät.

²⁾ Tarkastelussa on huomioitu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeelle siirtyvät.

³⁾ Luopumistukijärjestelmän puitteissa ennen 2018 sukupolvenvaihdoksella luopuvat.

TÄRKEIMMÄT TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEELLE SIIRTUMISEN SYYT MAATALOUSYRITTÄJILLÄ

Osuus koko vuoden työkyvyttömyyseläkkeistä maatalousyrittäjillä, %	2005	2020	2021
Hengityselinsairaudet	3	2	1
Mielenterveyssairaudet	20	27	29
Tuki- ja liikuntaelinsairaudet	47	39	41
Vammat, myrkytykset yms.	9	9	6
Verenkiertoelinten sairaudet	8	7	5
Kasvaimet	..	9	10
Hermoston sairaudet	..	7	8

Lähde: Maatalousyrittäjien eläkelaitos Mela

KALASAALIIT

Kalasaaliit, 1 000 kg	Kaupallinen kalastus		Vapaa-ajan kalastus	
	Meri	Sisävesi	Meri	Sisävesi
Silakka				
1995	94 612	0	1 285	0
2005	66 457	0	520	0
2015	131 444	0	271	0
2019	112 722	0	391	0
Muikku				
1995	92	1 974	43	2 200
2005	151	2 533	26	1 890
2015	200	2 805	36	1 079
2019	508	2 618	10	717
Siika				
1995	1 161	615	979	3 399
2005	765	208	357	1 573
2015	570	101	339	718
2019	416	193	315	709
Lohi				
1995	1 160	9	139	374
2005	461	8	103	231
2015	192	1	62	308
2019	228	14	40	270
Kirjolohi				
1995	47	0	205	782
2005	17	0	43	559
2015	2	0	15	359
2019	3	0	29	348
Ahven				
1995	663	251	3 185	12 777
2005	860	498	2 556	9 190
2015	726	308	1 786	6 582
2019	721	315	1 423	5 054
Kuha				
1995	532	57	820	937
2005	440	99	383	1 883
2015	295	444	366	2 981
2019	198	879	605	2 773

Lähde: Luonnonvarakeskus / Kala- ja riistatilastot

KALATALOUDEN TUOTOT

	2008 Milj. €	2013 Milj. €	2019 Milj. €	2020 Milj. €
Kaupallinen kalastus merellä	29	45	37	34
Kaupallinen kalastus sisävesillä	..	..	12	13
Vesiviljely	51	65	78	76
Kalanjalostus ¹⁾	160	358	404	416
Kalatukkukauppa ¹⁾	222	282	314	228
Kalan vähittäiskauppa ¹⁾	117	169	98	72

Lähde: Luonnonvarakeskus / Kala- ja riistatilastot

¹⁾ Mukana yritykset, joiden liikevaihto oli yli n. 10 000 € / vuosi.

KALANVILJELYLAITOKSET

Kpl	1995	2010	2020	2021
Meri, yhteensä ¹⁾	198	128	121	118
Ruokakalalaitokset	191	116	100	98
Poikaslaitokset	22	15	25	29
Luonnonravintolammikkoviljelijät	1	0	0	0
Sisävesi, yhteensä ¹⁾	493	357	254	245
Ruokakalalaitokset	119	62	49	49
Poikaslaitokset	141	80	73	75
Luonnonravintolammikkoviljelijät	315	213	149	142
Yhteensä ¹⁾	691	485	375	363
Ruokakalalaitokset	310	178	149	147
Poikaslaitokset	163	95	98	104
Luonnonravintolammikkoviljelijät	316	213	149	142

Lähde: Luonnonvarakeskus / Kala- ja riistatilastot

¹⁾ Osalla laitoksia on useita tuotantosuuntia.

KALASTAJAT

	1998	2008	2019	2020
Sisävesien rekisteröidyt kaupalliset kalastajat	..	..	1 598	1 852
Ryhmä 1	..	..	306	353
Ryhmä 2	..	..	1 292	1 499
Aktiiviset ryhmä 1	..	..	333	318
Aktiiviset ryhmä 2	..	..	1 221	802
Merialueen rekisteröidyt kaupalliset kalastajat	2 948	2 079	2 231	2 276
Ryhmä 1	1 071	667	400	399
Ryhmä 2	1 877	1 412	1 831	1 877
Vapaa-ajankalastajat	2 057 000	1 780 000	1 461 000 ¹⁾	1 475 000

Lähde: Luonnonvarakeskus / Kala- ja riistatilastot

¹⁾ Vuoden 2018 tieto.

Ryhmä 1: 1997–2015: Vähintään 30 % tuloista kalastuksesta. 2016–: Kalastustoiminnan liikevaihdon ka. 3 ed. tilikauden osalta > 10 000 €.

Ryhmä 2: Kaikki muut rekisteröidyt kaupalliset kalastajat.

LEIPÄVILJA

	1995	2005	2020	2021e
Vehnä				
Sato, milj. kg	380	801	677	678
Sadosta myllykelpoista, % ¹⁾	..	32	44	34
Tuonti, milj. kg	132	146	215	251
Vienti, milj. kg	8	64	204	86
Kulutus ravinnoksi, milj. kg ²⁾	230	259	248	250
Vuosittainen kulutus, kg/hlö	45	49	45	45
Ruis				
Sato, milj. kg	58	32	67	67
Sadosta myllykelpoista, % ³⁾	..	28	89	94
Tuonti, milj. kg	61	82	4,5	3,7
Vienti, milj. kg	..	16	15	14
Kulutus ravinnoksi, milj. kg ²⁾	79	80	83	79
Vuosittainen kulutus, kg/hlö	16	15	15	14
Kaura				
Sato, milj. kg	1 097	1 073	1 195	790
Sadosta myllykelpoista, % ³⁾	..	15	27	11
Tuonti, milj. kg	2	0,2	1,2	1,8
Vienti, milj. kg	105	326	455	418
Kulutus ravinnoksi, milj. kg ²⁾	18	22	61	56
Vuosittainen kulutus, kg/hlö	4	4	11	10

Lähde: Luonnonvarakeskus / Ravintotase ja Satotilasto

¹⁾ Hehtolitrapaino ≥ 78 kg, sakoluku ≥ 180 , valkuainen ($N \times 5,7$) $\geq 12,5$ %.

²⁾ Kulutus jauhopainoisena jauhatusmääränä.

³⁾ Sakoluku ruis ≥ 120 , hehtolitrapaino ruis ≥ 71 kg, kaura ≥ 58 kg.

VIHANNEKSET JA HEDELMÄT

1 000 kg	2002	2010	2020	2021e
Peruna				
tuotanto	780 100	659 100	624 400	558 800
josta luomua	..	..	15 600	11 000
vienti	11 295	55 951	7 288	9 393
tuonti	6 716	14 299	8 771	8 621
kotimainen käyttö yhteensä	..	663 500	616 200	580 300
Tomaatti				
tuotanto	..	39 200	41 247	37 988
josta luomua	..	..	676	826
vienti	351	174	612	469
tuonti	17 903	22 479	26 022	25 310
kotimainen käyttö yhteensä	..	61 500	66700	62 800
Sipulit				
tuotanto	..	..	29 801	29 298
josta luomua	..	372	476	318
vienti	162	118	194	35
tuonti	9 340	8 587	14 378	16 929
Herne				
tuotanto	11 100	13 400	54 100	42 600
vienti	..	800	1 900	1 800
tuonti	..	5 100	9 000	11 500
kotimainen käyttö yhteensä	..	17 700	61200	52 300
Rypsi ja rapsi				
tuotanto	102 900	178 500	31 100	41 200
vienti	..	55	57	22
tuonti	72 773	112 840	78 950	111 373
kotimainen käyttö yhteensä	..	291 300	110 000	152 600
Sitrushedelmät				
vienti	125	106	394	380
tuonti	68 734	69 619	80 345	76 668
kotimainen käyttö yhteensä	..	69 500	80 000	76 300
Omena				
tuotanto	..	..	7 165	7 930
josta luomua	..	29	107	151
vienti	75	20	278	77
tuonti	46 468	47 822	41 698	32 759
Marjat				
tuotanto	..	..	18 221	19 942
josta luomua	..	296	631	728
vienti	..	8 800	7 100	7 200
tuonti	..	17 300	27 900	28 000

Lähde: Luonnonvarakeskus / Puutarhatilastot, Satotilasto ja Ravintotase, Tulli

KALAN KULUTUS

Kg/hlö	2000	2010	2019	2020
Kotimainen kala				
Kasvatettu kirjolohi	1,6	1,1	1,3	1,5
Silakka	1,2	0,3	0,4	0,4
Hauki	0,7	0,6	0,4	0,5
Ahven	0,7	0,5	0,4	0,7
Muikku	0,7	0,7	0,3	0,4
Siika	0,4	0,3	0,2	0,3
Kuha	0,2	0,3	0,3	0,3
Muu kotimainen kala	0,6	0,5	0,4	0,4
Kotimainen kala yhteensä	6,1	4,3	3,8	4,4
Tuontikala				
Kasvatettu kirjolohi	0,3	0,8	0,6	0,3
Kasvatettu lohi	0,9	3,1	3,5	3,9
Tonnikala (säilyke ja valmiste)	1,2	1,7	1,7	1,6
Seiti (pakastefilee)	0,6	0,5	0,4	0,3
Katkarapu	0,4	0,7	0,5	0,4
Silli- ja silakkasäilykkeet	0,5	0,5	0,6	0,5
Muu tuontikala	2,3	2,9	2,2	2,2
Tuontikala yhteensä	6,2	10,2	9,6	9,3

Lähde: Luonnonvarakeskus / Kalan kulutus

Kotimaisen kalan määrä esitetään fileepainona (kg/henkilö). Tuontikalan määrä esitetään tuotepainona. Makean veden tuontikaloja (esim. siika, kuha jne.) ei ole raportoitu lajeittain, sisältyvät luokkaan 'muu tuontikala'.

MAITOTUOTTEET JA RAVINTORASVAT

	1995	2005	2020	2021e
Maito, milj. litraa				
tuotos	2 397	2 362	2 336	2 247
litraa/lehmä	5 981	7 505	8 882	8 762
vastaanotettu meijereihin	2 296	2 293	2 293	2 206
kulutus (maito ja nestemäiset maitovalmisteet), milj. kg	1 012	995	809	801
Voi, milj. kg				
tuotanto	45	50	53	49
kulutus	27	14	18	17
vienti	19	37	35	34
Juusto, milj. kg ¹⁾				
tuotanto	96	97	86	83
kulutus	78	98	142	143
vienti	29	37	16	13
Maitojauhe, vienti, milj. kg	7	15	52	48

Lähde: Kantar TNS Agri Oy, Luonnonvarakeskus / Ravintotase, Tulli

¹⁾ Sisältää maustamattoman rahkan ja raejuuston.

LIHA

Milj. kg	1995	2005	2020	2021e
Sianliha				
tuotanto	166	204	176	176
kulutus	165	176	164	160
vienti	9	40	41	37
tuonti	10	15	27	24
Naudanliha				
tuotanto	95	87	87	86
kulutus	96	98	103	102
vienti	6	2	7	6
tuonti	8	14	22	22
Siipikarjanliha				
tuotanto	43	87	145	147
kulutus	45	84	152	158
vienti	3	10	17	16
tuonti	0,3	7	21	22
Lampaanliha				
tuotanto	2,0	0,6	1,4	1,3
kulutus	2,0	1,9	3,0	2,9
tuonti	1,0	1,4	1,6	1,6
Hevosenniha				
tuotanto	0,4	0,1	0,2	0,2
kulutus	0,5	1,2	1,4	1,2
tuonti	..	1,2	1,2	1,1
Poronliha				
tuotanto ¹⁾	2,8	2,9	2,0	1,4
kulutus	2,6	3,1	2,3	1,9
vienti	..	0,04	0,2	0,1
tuonti	..	0,2	0,5	0,6
Liha yhteensä				
tuotanto	309	382	412	412
kulutus	311	364	426	426
vienti	18	52	65	59
tuonti	19	39	73	71
Syötävät elimet				
vienti	..	7,1	18	18
tuonti	..	0,1	1,6	2,1

Lähde: Luonnonvarakeskus / Ravintotase, Paliskuntain yhdistys

¹⁾ Tilastointi poronhoitovuosittain, 1.6.–31.5.

Lihan määrä ilmoitettu ruholihana, sis. luut ja hävikin. Kulutettu määrä on noin puolet ruholihasta.

KANANMUNAT

Milj. kg	1995	2005	2020	2021e
tuotanto	75	58	76	78
kulutus	61	49	69	66
vienti	14	11	10	13

Lähde: Luonnonvarakeskus / Ravintotase

MARJAT JA SIENET

Puutarhamarjojen kokonaissadot, milj. kg	2005	2010	2020	2021
Mansikka	10,1	10,3	15,3	16,4
josta luomua	..	0,2	0,4	0,4
Musta- ja viherherukka	1,8	1,0	1,1	1,3
Puna- ja valkoherukka	0,5	0,4	0,3	0,3
Vadelma	0,6	0,5	1,3	1,5
josta luomua	..	0,01	0,03	0,02
Karviainen	0,03	0,06	0,02	0,05
Yhteensä	13,1	12,5	18,2	19,9
Luonnonmarjojen kauppaantulomäärät, 1 000 kg				
Mustikka	3 111	2 780	4 736	5 292
josta luomua	..	1 036	1 018	2 944
Puolukka	8 544	6 057	7 715	10 651
josta luomua	..	1 232	..	1 762
Lakka	321	152	94	232
josta luomua	..	1	..	118
Muut luonnonmarjat	51	108	52	47
Yhteensä	12 027	9 097	12 597	16 224
Luonnonsienten kauppaantulomäärät, 1 000 kg ¹⁾				
Keltavahvero	16	5	39	15
Herkkutatit	181	747	461	672
Rouskut	152	99	67	79
Muut luonnonsienet	77	4	44	35
Yhteensä	426	855	611	802

Lähde: Luonnonvarakeskus / Puutarhatilastot, Ruokavirasto, Kantar TNS Agri Oy

¹⁾ Tuorepainon mukaan.

Luvut eivät sisällä suoramyyntiä kuluttajille ja suurkeittiöille eikä kotitalouspoimintaa.

RIISTASAALIIT

Riistasaalis kappaleittain sekä saadun lihan määrä

		2006	2010	2021
Määrä,	Jänikset	268 800	248 200	163 200
kpl	Hirvi	75 587	68 423	42 484
	Muut hirvieläimet ¹⁾	25 777	29 113	94 934
	Villisika	3	100	1413
	Vesilinnut	586 000	533 800	288 900
	Metsäkanalinnut	459 200	306 200	226 400
	Muut riistalinnut	245 400	278 000	288 900
	Yhteensä ²⁾	1 664 867	1 470 315	1 110 400
Määrä,	Jänikset	525	501	337
1 000 kg	Hirvi	10 018	9 124	5 769
	Muut hirvieläimet ¹⁾	1 086	1 227	3 838
	Villisika	0	8	113
	Vesilinnut	327	305	163
	Metsäkanalinnut	308	204	162
	Muut riistalinnut	84	97	95
	Yhteensä ²⁾	12 400	11 559	10 553

Lähde: Luonnonvarakeskus / Metsästys

¹⁾ Valkohäntäpeura, metsäpeura, kuusipeura ja metsäkauris.

²⁾ Yhteensä-osuuksiin on laskettu myös karhu ja majavat.

MEHILÄISALAN LUKUJA

	2020	2021
Suomen Mehiläishoitajain Liiton jäsenet	2 500	2 555
Ammattitarhaajien määrä ¹⁾	90	82
Luomutarhaajien määrä	75	69
Tuottavien mehiläispesien määrä	82 200	85 500
Luomumehiläispesien määrä	6 190	4 820
Yhden mehiläispesän sato, kg	32	41
Hunajan tuotanto, tn	2 206	3 055
Hunajan tuonti, tn	1 900	2 100
Hunajan kokonaiskulutus, tn	3 200	4 500
Hunajan kulutus, g/hlö	600	800
Mehiläispesien talvitappiot ²⁾ , %	20	13

Lähde: Suomen Mehiläishoitajain Liitto ry, Luonnonvarakeskus / Ravinto-
tase

¹⁾ Pesätukitilaston yli 100 pesän tarhaajat.

²⁾ Talven aikana kuolleiden mehiläisten osuus.

SATO

	1995	2005	2020	2021
Vehnä				
ala 1 000 ha	101	215	199	212
kokonaissato milj. kg	380	801	677	678
sato kg/ha	3 770	3 730	3 410	3 190
Ruis				
ala 1 000 ha	21	14	19	18
kokonaissato milj. kg	58	32	67	67
sato kg/ha	2 770	2 290	3 600	3 680
Ohra				
ala 1 000 ha	516	594	392	388
kokonaissato milj. kg	1 764	2 103	1 382	1 032
sato kg/ha	3 420	3 540	3 520	2 660
Kaura				
ala 1 000 ha	329	345	325	314
kokonaissato milj. kg	1 097	1 073	1 195	790
sato kg/ha	3 330	3 110	3 680	2 510
Sokerijuurikas				
ala 1 000 ha	35	31	11	11
kokonaissato milj. kg	1 110	1 181	422	403
sato kg/ha	31 900	37 870	38 460	35 570
Rypsi ja rapsi				
ala 1 000 ha	85	77	25	34
kokonaissato milj. kg	128	106	31	41
sato kg/ha	1 500	1 380	1 270	1 200
Herne				
ala 1 000 ha	5	4	21	20
kokonaissato milj. kg	11	8	54	43
sato kg/ha	2 420	93	2 590	2 170
Härkäpapu				
ala 1 000 ha	..	9 ¹⁾	14	9
kokonaissato milj. kg	..	16 ¹⁾	23	12
sato kg/ha	..	1 720 ¹⁾	1 720	1 300
Peruna				
ala 1 000 ha	36	29	21	20
kokonaissato milj. kg	798	743	624	559
sato kg/ha	22 110	25 700	30 230	27 480
Porkkana, milj. kg	61	67	81	76
Kumina, milj. kg	..	9 ¹⁾	8	..
Kasvihuonekurkku, milj. kg	24	32	54	53
Ruukkuvihannekset, milj. kpl	30	64	104	110

Lähde: Luonnonvarakeskus / Satotilasto ja Puutarhatilastot

¹⁾ Vuoden 2010 tieto.

PELTOALAN KÄYTTÖ

Ala, 1 000 ha	1995	2005	2020 ¹⁾	2021 ¹⁾	2022e ¹⁾
Nurmikasvit	755	620	781	798	794
Vilja yht.	978	1 188	1 084	1 062	1 064
Vehnä	101	215	210	217	231
Ruis	21	14	20	18	20
Ohra	516	595	457	448	429
Kaura	329	346	348	332	335
Seosvilja	11	16	43	41	43
Muut viljat	0,5	1,1	4,8	4,6	3,7
Rypsi ja rapsi	85	77	30	38	43
Sokerijuurikas	35	31	11	11	8,9
Herne	..	3,8	25	23	35
Härkäpapu	..	..	18	12	12
Peruna	36	29	21	20	20
Muut viljelykasvit	29	49	171	171	177
Viljelty ala yht.	1 918	1 993	2 036	2 030	2 035
Kesanto	223	241	207	213	208
Viljelty ala ja kesanto yht.	2 141	2 235	2 243	2 243	2 244

Lähde: Luonnonvarakeskus / Maataloustilastot

¹⁾ Sisältää vain taloudellisen kynnysarvon (50 2 000 euroa) ylittävät yritykset.

Ala, ha	1995	2005	2019	2020	2021
Maatalous- ja puutarhayritysten keskipeltoala	22	33	49	50	51

Lähde: Luonnonvarakeskus / Maataloustilastot

KASVINSUOJELUAINEIDEN MYYNTIMÄÄRÄT

Myynti, tonnia	1995	2005	2019	2020
Tehoaineet				
Kasvitautilien torjunta-aineet	114	255	128	145
Tuhoeläinten torjunta-aineet	57	47	40	25
Rikkakasvien torjunta-aineet	791	1 077	1 055	1 156
Kasvunsäätteet	73	52	56	38
Valmisteet				
Kasvitautilien torjunta-aineet	236	718	946	553
Tuhoeläinten torjunta-aineet	160	147	182	143
Rikkakasvien torjunta-aineet	1 768	2 639	3 514	2 793
Kasvunsäätteet	131	107	159	115

Lähde: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Eurostat

LUONNONMUKAISESTI VILJELTY PELTOALA JA LUOMUTILAT

Ala, ha	1995	2005	2020	2021
Luomuhyväksytty ala	23 139	135 223	280 688	290 093
Siirtymävaiheessa	21 557	12 364	33 968	37 643
Kokonaisluomuala	44 696	147 588	314 656	327 736
Luomualan osuus kokonaisviljelyalasta, %	..	6,7	13,9	14,4
Luomutilan koko, ha/tila	20	34	63	67
Luomutiloja, kpl	2 793	4 296	5 009	4 911
Kokonaisluomuala EU-27		6 475 828	14 719 036	..
Luomualan osuus kokonaisviljelyalasta EU-27, %	..	3,6	9,1	..

Lähde: Ruokavirasto, Eurostat

LUOMUTOIMIJOIDEN MÄÄRÄ

	2008	2011	2020	2021
Luomualkutuotanto ¹⁾	3 758	3 975	4 962	4 879
josta luomueläintiloja	511	643	1 126	1 148
Luomuelintarviketoimijat	401	487	789 ²⁾	828 ²⁾
Luomurehutoimijat	16	33	39	41
Luomusiemenpakkaamot	..	31	31	33
Yhteensä	4 175	4 526	5 911	5 957

Lähde: Ruokavirasto

¹⁾ Maatilojen lisäksi mukana myös kasvihuone-, sienimö- ja mehiläistoimijat.

²⁾ Luvussa mukana alihankintatoimijat.

LUOMUTUOTANTO

	2007	%	2020	%	2021	%
	Milj. kg	kokonais- tuotant- nosta	Milj. kg	kokonais- tuotant- nosta	Milj. kg	kokonais- tuotant- nosta
Nauta	..	..	3,4	3,9	3,5	4,0
Sika	..	..	0,7	0,4	0,8	0,4
Lammas	..	..	0,3	23,6	0,3	24,2
Kananmunat	1,1	2,0	5,2	6,8	5,3	6,8
Vehnä	9,7	1,2	17,9	2,6	18,3	2,7
Ruis	8,5	9,8	9,5	14,1	10,1	15,1
Kaura	41,0	3,4	83,4	7,0	58,2	7,4
Peruna	3,7	0,5	15,6	2,5	11,0	2,0
Herne	1,2	11,5	7,7	14,2	5,0	11,7
Härkäpapu	..	..	4,5	19,3	1,7	14,2
Maito, milj. litraa	26,8	1,2	79,0	3,4	80,9	3,7

Lähde: Luonnonvarakeskus / Maataloustilastot

LUOMUPELTOALAN KÄYTTÖ

Luomuhyväksytty ala, ha	1995 ¹⁾	2005	2020	2021
Nurmikasvit	11 431	60 195	169 299	177 232
Vilja yhteensä	8 158	46 362	80 164	79 691
Vehnä	724	6 629	8 447	9 541
Ruis	1 616	4 594	4 696	5 161
Ohra	2 118	6 760	10 986	8 237
Kaura	2 447	23 134	40 758	41 457
Seos: korsiviljat	302	2 798	4 226	4 330
Seos: palko- ja korsiviljat	927	1 842	11 028	10 095
Herne	120	1 289	4 876	4 200
Tattari	23	185	343	286
Härkäpapu	..	..	3 839	2 852
Kumina	9	355	287	404
Pellava	22	277	55	48
Rypsi	64	2 419	2 566	4 196
Peruna	423	440	866	652
Avomaanvihannekset	197	211	1 399	1 002
Kasvihuonevihannekset	2	9	8	10
Lehtiyrtit	17	16	12	13
Marjat ja hedelmät	256	800	845	890
Kesanto	2 022	19 178	4 935	5 271
Yhteensä	23 139	135 223	280 688	290 093

Lähde: Ruokavirasto

¹⁾ Ei sisällä Ahvenanmaan tietoja.

Tavanomaisen peltoalan käytön luvut sivulla 38.

KESKIMÄÄRÄINEN ELÄINLUKU TILOILLA

Keskieläinluku, kpl/tila	2005	2015	2020	2021
Siat	454	929	1 184	1 282
Naudat	45	74	91	96
Siipikarja	5 474	9 868	11 305	25 013

Lähde: Laskettu Luonnonvarakeskus / Kotieläinten lukumäärä -luvuista

ELÄINTIHEYSINDEKSI

	2005	2010	2016
Eläintiheysindeksi ¹⁾	0,51	0,49	0,48

Lähde: Eurostat

¹⁾ Eläinyksikköä peltotehtaaria kohden.

KOTIELÄIMET

Kotieläimet, 1 000 kpl	1995	2005	2020	2021
Hevoset	50	64	74	74
Naudat	1 148	959	846	844
Lypsylehmät	399	319	260	254
Emolehmät	29	35	62	64
Lampaat ¹⁾	159	87	140	131
Uuhet	69	52	70	67
Muut lampaat	90	35	71	64
Siat ²⁾	1 400	1 401	1 087	1 108
Emakot	161	177	82	82
Lihasiat	451	460	496	504
Porsaot	476	451	491	504
Siipikarja ³⁾	10 358	10 538	13 577	13 832
Kanat	4 179	3 128	3 812	3 729
Broilerit	4 276	5 472	8 507	8 499
Kalkkunat	80	495	268	287
Vuohet	6	7	6	6
Eloporot ⁴⁾	208	207	195	178

Lähde: Luonnonvarakeskus / Maataloustilastot, Hevosalan osaamiskeskus
Hippolis, Paliskuntain yhdistys

¹⁾ Vuodesta 2015 lähtien lammasluvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin nähden.

²⁾ Sikojen luokittelu muuttunut 2015 alkaen. Ainoastaan luokka 'Sikojä' on vertailukelpoinen aiempiin vuosiin nähden.

³⁾ Vuodesta 2016 lähtien siipikarjaluvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin nähden.

⁴⁾ Elämään jätetyt vuotta vanhemmat lukuporot ja vasat.

KANALAT

	2010	2020	2021
Kanalatyypin	% kananmunatuotannosta		
Virikehäkki	89	51	42
Lattia	9	39	47
Ulko ¹⁾	..	2	3
Luomu	2	8	8

Lähde: Suomen Siipikarjaliitto ry

¹⁾ Ennen vuotta 2018 ulkotuotanto tilastoitiin osaksi lattiatuotantoa.

NAVETTATYYPIT TUOTOSSEURANTAKARJOISSA 2021

	Navetoita	%	Lehmiä	%	Keskilehmä- luku, kpl/tila
Parsinavetta	1 936	54	60 040	30	30
Pihatto	1 658	46	140 094	70	81
Yhteensä	3 594 ¹⁾	100	200 134	100	54

Lähde: ProAgria

¹⁾ Tiedossa ei ole mukana kaikki tuotosseurantakarjat.

Parsinavetta: Lehmä on kytketty päästään kiinni parteen, jossa se syö ja lepää, ja jossa se myös lypsetään.

Pihatto: Lehmät ovat irti rakennuksessa, jossa niille on erillinen ruokinta- ja lepoalue. Lehmät lypsetään joko lypsyasemalla tai robotti lypsää ne.

LAIDUNTAMINEN JA ULKOILUTUS TUOTOSSEURANTAKARJOISSA

	2010		2021	
Karjoja	Kpl	%	Kpl	%
Kesällä laidun, talvella ulkoilu	455	8	374	10
Kesällä laidun, talvella sisällä	3 895	68	2 139	58
Kesällä tarhassa, talvella ulkoilu	103	2	92	2
Kesällä tarhassa, talvella sisällä	347	6	208	6
Kesällä ja talvella sisällä	946	17	881	24
Yhteensä	5 746	100	3 694	100

Lähde: ProAgria

LYPSYKONEET 2021

Lypsykonetyyppi	Tiloja	%
Putkilypsy	2 036	52
Automaattilypsy	1 180	30
Lypsyasema	682	17
Kannukone	23	1
Yhteensä	3 921	100

Lähde: ProAgria

TUOTOSSEURANTAKARJAN KESKITUOTOS JA MAIDON
PITOISUUDET 2021

Rotu	Lehmiä, kpl	Keski- tuotos, kg/lehmä	Maidon pitoisuudet, %			
			Valku- aineen	Rasva	EKM ¹⁾	Solut ²⁾
Ayrshire	69 993	9 379	3,66	4,52	10 166	180
Brown Swiss	410	9 594	3,6	4,3	10 193	168
Guernesey	23	8 845	3,27	4,15	9 321	110
Holstein	94 561	10 664	3,54	4,24	11 171	179
Jersey	1 082	8 090	3,93	5,24	9 704	194
Montbéliarde	288	10 328	3,59	4,26	10 967	166
Suomenkarja	1 346	6 467	3,49	4,43	6 900	197
Itäsuomen- karja	138	4 507	3,52	4,42	4 823	159
Länsisuo- menkarja	903	7 129	3,49	4,44	7 606	201
Pohjoissuo- menkarja	305	5 396	3,46	4,42	5 753	194
Muu	87	7 876	3,44	4,09	8 165	211
Kaikki	167 790	10 073	3,58	4,36	10 704	179

Lähde: ProAgria

¹⁾ Energiakorjattu maitotuotos (maidon rasva-, valkuais- ja laktoosipitoisuudet huomioidaan).

²⁾ Maidon solupitoisuuden geometrinen keskiarvo 1 000 kpl/ml.

YMPÄRISTÖKORVAUS

Ympäristösitoumukseen sitoutuneet maatilat	2012	2021	2022
Lukumäärä	56 143	39 233	38 238
% maatiloista	91	83	85
% peltoalasta	90	88	88

Lähde: Ruokavirasto

Suomen vesistressi-indeksi ¹⁾ on alhainen, alle 10 %.

Lähde: World Resources Institute

¹⁾ Veden kokonaiskulutus suhteessa uusiutuviin vesivaroihin.

BIOTALOUS VUONNA 2020e

	Tuotos, milj. €	Arvon- lisäys, milj. €	Työlliset, 1 000 henkilöä	Tavara- vienti, milj. €
Maatalous	4 678	1 574	63,6	227
Elintarviketeollisuus	11 054	2 836	38,8	1 331
Metsätalous	5 426	3 988	21,2	71
Puutuoteteollisuus	6 110	1 168	21,1	2 437
Massa- ja paperiteollisuus	12 633	2 583	18,5	8 765
Kemianteollisuus	3 673	1 031	4,4	1 733
Energia	4 071	2 039	6,1	..
Veden puhdistus ja jakelu	889	516	2,8	..
Biotalous palvelut	3 193	1 422	32,4	..
josta luontomatkailu ja -virkistys	3 009	1 238	32,4	..
Koko biotalous	68 268	24 156	294,4	15 997
Koko kansantalous	435 505	204 137	2 617,7	59 275
Biotalous osuus, %	16	12	11	27

Lähde: Luonnonvarakeskus / Biotalouslaskelmat

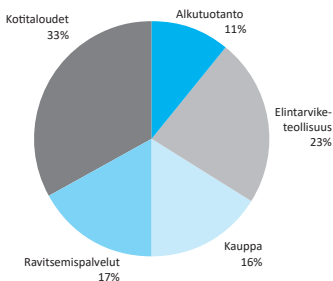
Biotalousella tarkoitetaan taloutta, joka käyttää uusiutuvia luonnonvaroja ravinnon, energian, tuotteiden ja palvelujen tuottamiseen.

Tuotos, arvonlisäys ja vienti laskettu käypähintaisina.

RUOKAHÄVIKKI

Suomessa muodostuu ruokahävikkiä arviolta 351–376 miljoonaa kiloa vuodessa. Ruokahävikki on alun perin syötäväksi tarkoitettua, ts. syömäkelpoista, ruokaa, jota ei hyödynnetä ihmisravintona, rehuna tai muuna arvojakeena.

Ruokaketjun eri osien osuus ruokahävikistä ¹⁾

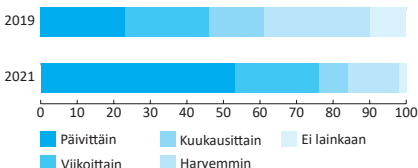
Lähde: Luonnonvarakeskus / Elintarvikejätteen ja ruokahävikinseuranta-järjestelmän rakentaminen ja ruokahävikkitiekartta

¹⁾ Ruokaketjun eri osien tulokset eivät ole suoraan verrannollisia keskenään, koska arvioiden taustalla olevat menetelmät, aineistot ja aineistojen edustavuus vaihtelevat ketjun osien välillä.

Julkisissa ruokapalveluissa luomutuotteiden osuus vuonna 2022 oli noin 6 % tuotteiden kokonaispainosta (kg).

Lähde: Luomutetaan ruokapalvelut -hanke

LUOMUN KÄYTTÖTIHEYS RUOKAPALVELUISSA, %

Lähde: Luomutetaan ruokapalvelut -hanke, Taloustutkimus Oy, Pro Luomu ry

OTANTAAN PERUSTUVAT ELÄINSUOJELUTARKASTUKSET

Kpl	Tarkastuksia			Laiminlyöntejä		
	2011	2020	2021	2011	2020	2021
Siat	52	20	24	13	5	4
Naudat	362	200	156	97	60	44
Munivat kanat	26	0	3	5	0	1
Broilerit	..	6	12	..	2	1
Vuohet	12	1	0	0	0	0
Lampaat	32	49	36	8	8	7

Lähde: Ruokavirasto

ELÄINSUOJELUTARKASTUKSET KAUPALLISISSA ELÄINKULJETUKSISSA

	2005	2011	2020	2021
Tarkastukset, lkm	451	387	432	383
Epäkohdat, %	24	16	8	8

Lähde: Ruokavirasto

ELÄINTEN HYVINVOINTIKORVAUSTA SAAVAT TILAT ¹⁾

Tilat, kpl	2019	% tiloista	2020	% tiloista	2021	% tiloista
Nautatilat	4 619	54	4 510	56	4 394	57
Sikatilat	708	73	703	76	663	77
Lammas-/ vuohetilat	314	50	317	51	286	52
Siipikarja- tilat	345	75	343	77	327	78

Lähde: Ruokavirasto

¹⁾ Tilat, joille maksettu korvausta.

% tiloista, jotka voivat hakea hyvinvointikorvausta (riittävä eläinmäärä).

BROILERIEN HYVINVOINTIA KUVAAVA JALKAPOHJAINDEKSI

	2012	2020	2021
Parvien osuus %, joilla pisteet alle 40	94,5	99,7	99,4
Parvien osuus %, joilla pisteet 40–80	4,91	0,28	0,45
Parvien osuus %, joilla pisteet yli 80	0,62	0,03	0,13

Lähde: Eläinten terveys ETT ry

Kaikista broileriparvista arvioidaan teurastamalla vähintään sadan linnun yksi jalkapohja. Ihotulehduksen vakavuusasteelle on kolme luokkaa 0, 1 ja 2, joista 0 vastaa tervettä jalkapohjaa. Alle 40 pistettä/parvi katsotaan hyväksi tilanteeksi.

VASTUULLISEN TUOTANNON RAJA-ARVOT
SIANLIHAN TUOTANNOSSA

Vuosi	Pito- paikat, kpl	Pitopaikat ¹⁾ , joilla VTM alit- tuu		VTM-ylitykset ²⁾ , lihasiat			VTM-ylitykset ²⁾ , emakot	
		ylit- tyy		koko- ruho	osa- ruho	pois- tuma ³⁾	koko- ruho	pois- tuma ³⁾
2020	963	91,7	8,3	3,5	2,9	2,6	5,2	3,7
2021	957	90,9	9,1	3,0	4,6	2,4	4,0	4,1

Lähde: Eläinten terveys ETT ry / Sikava (sikaloiden terveystuotusrekisteri)

Vastuullisen tuotannon mittarit (VTM) ovat osa sianlihantuotannon kansallisen tason ehtoja (sikava.fi/terveystuotus). Näiden raja-arvojen ylitymistä tarkkaillaan puolivuositain. Raja-arvo kokoruhohylkäyksille: emakot 7 % ja lihasiat 1,1 %. Raja-arvo lihasikojen osaruho-hylkäyksille on 12 %. Raja-arvo emakkokuolleisuudelle on 16 % (kumulatiivinen kuolleisuus keskieläinmäärää kohden), lihasikojen kuolleisuudelle 4 %.

¹⁾ %-osuudet pitopaikoista suhteutettuna kaikkiin pitopaikkoihin. Puuttuvien arvojen lukumääriä ei ole eritelty.

²⁾ %-osuudet suhteutettuna pitopaikkoihin, joilla kyseinen arvo löytyy. Laskentatapa muuttunut 2020 alkaen.

³⁾ Mukana kuolleet ja lopetetut siat.

ELÄINTEN TERVEYDENHUOLTOTYÖN TOTEUTUMINEN SIKA- JA NAUTATILOILLA

	Terveiden- huoltosopimus eläinlääkärin kanssa		Kattavuus, %		Erityis- tasolla ¹⁾		Kansallisella tasolla ²⁾		Perustasolla ³⁾		Tyhjä ⁴⁾		Terveiden- huoltokäyntejä	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Sikatilat														
(pitopaikat)	1 036	984	87	88	35	30	872	792	70	65	52	92	4 808	4 639
Nautatilat	7 763	7 663	83	87	..	..	..	..	..	..	..	..	13 456	14 432

Lähde: Eläinten terveys ETT ry / Sikava (sikaloiden terveystilastusrekisteri) ja Naseva (nautojen terveydenhuollon seuranta järjestelmä), Ruokavirasto

¹⁾ Täyttää vapaaehtoiset elinkeinon jalostussikaloille asettamat erityisvaatimukset, sikava.fi.

²⁾ Täyttää vapaaehtoiset elinkeinon asettamat terveydenhuollon vaatimukset.

³⁾ Jokin vapaaehtoisista kansallisen tason vaatimuksista ei täyty.

⁴⁾ Sisältäen myös väliaikaisesti tyhjänä olevat pitopaikat.

Pitopaikkojen määrä eri terveystilastustasoilla vuosittain 31.12.

MIKROBILÄÄKKEIDEN KÄYTTÖ TUOTANTOELÄIMILLÄ

	EU/ETA-alue keskimäärin			Suomi		
	2010 ²⁾	2018 ³⁾	2020 ³⁾	2010	2018	2020
mg/PCU ¹⁾	131	103,2	89,0	25	18,7	16,2

Lähde: Euroopan lääkevirasto EMA / ESVAC-raportti

¹⁾ Tuotantoeläinpopulaatioon suhteutettu kulutus (PCU, population correction unit = populaatiokorjausyksikkö, jonka laskennassa huomioidaan tärkeimmät tuotantoeläinlajit). EU/ETA-alueen tulos on laskettu jakamalla mikrobilääkkeiden kokonaismyynti kaikissa raporttiin osallistuneissa maissa näiden maiden yhteenlasketulla populaatiokorjausyksiköllä.

²⁾ Osallistuneiden maiden lukumäärä: 19

³⁾ Osallistuneiden maiden lukumäärä: 31

ELINTARVIKEOMAVARAISUUS

Tuotannon %-osuus kulutuksesta	1994	2005	2020	2021
Leipävilja	75	102	103	100
Maito ja nestemäiset maitovalmisteet	112	106	100	96
Naudanliha	111	89	84	85
Sianliha	113	116	107	110
Siipikarjanliha	..	..	96	93
Kananmunat	130	119	111	116
Sokeri	68	83	38	36
Tomaatti	..	62	63	60
Kurkku	..	74	93	93
Porkkana ja nauris	..	94	93	95
Mansikka	..	67	60	66
Vadelma	..	24	38	38
Omena ¹⁾	..	21	17	24
Herukat	..	..	70	69

Lähde: Kantar TNS Agri Oy, Hedelmän- ja Marjanviljelijäin liitto, Kauppa-
puutarhaliitto, MTK, Tulli, Luonnonvarakeskus, Kasvistieto Oy

¹⁾ Luvut ovat arvioita (ei sisällä kotipuutarhatuotantoa).

Vuonna 2021 Suomi sijoittui ruokaturvassa Global Food Security Index -vertailussa sijalle neljä. Vertailussa huomioi-
daan muun muassa ruoan kohtuuhintaisuus, saatavuus, laatu
ja turvallisuus.

Lähde: The Economist Intelligence Unit

TULLIN TUTKIMAT ELINTARVIKKEET 2021

Tuoteryhmä	Näyt- teiden kokonais- määrä	Hyl- käykset, lkm	Virheel- linen pakkaus- merkintä, lkm
Elintarvikkeet erityisruokavaliota noudattaville (ml. ravintolisät)	129	46	21
Makeiset ja suklaa	82	16	7
Alkoholijuomat	31	3	3
Elintarvikkeet kasvuikäisille	51	2	0
Koostetut ruokalajit	106	12	7
Vedet, vesipohjaiset virvoitus- juomat ja vastaavat	88	24	9
Lihaa ja maitotuotteita jäljittelevät tuotteet	39	6	1
Viljataikinapohjaiset valmisteet	114	9	8
Palkokasvien siemenet ja palko- kasvituotteet	58	18	13
Puhdistetut eristetyt ainesosat	58	2	2
Maustamisvalmisteet ja ateria- kastikkeet	86	8	3
Öljysiemenet ja -hedelmät	62	4	0
Viljanjyvät ja viljavalmisteet	157	18	2
Elintarvikekontaktimateriaalit	299	28	0
Pähkinät ja pähkinätuotteet	93	7	2
Kuumat juomat (kahvi-, kaakao- ja yrttijuomat)	14	0	0
Hedelmä-, vihannes- ja kasvime- hut, -juomat, -levitteet ja vastaavat	64	10	10
Tärkkelysjuurekset ja -mukulat	27	1	0
Kuumien juomien ja haudutteiden raaka-aineet	138	15	5
Yrtit, mausteet ja vastaavat	217	24	2
Vihannekset ja vihannestuotteet	517	22	7
Hedelmät ja hedelmätuotteet	629	27	3
Kalat ja kalavalmisteet	24	4	2
Yhteensä	3 083	306	107

Lähde: Tulli, Ruokavirasto / Elintarviketurvallisuus Suomessa 2021 -julkaisu

MÄÄRÄYSTENVASTAISUUDEN SYYT 2021

Määräystenvastaisuuden syy ¹⁾	Kpl	%
Koostumus	150	42
Pakkausmerkinnät	107	30
Mikrobiologinen kontaminaatio	21	6
Muu kontaminaatio	79	22
Muut	4	1
Yhteensä	361	100

Lähde: Tulli, Ruokavirasto / Elintarviketurvallisuus Suomessa 2021 -julkaisu

¹⁾ Tullin tutkimissa elintarvikkeissa.

KASVINSUOJELUAINEJÄÄMIEN VALVONTA 2020 ¹⁾

Näytteen alkuperä	Satunnais-näytteitä, kpl	Määräyksen-vastaisia, %
Kotimainen	525	0,2
EU	1 134	2,4
EU:n ulkopuolelta	430	4,7
Yhteensä	2 089	2,3

Lähde: Ruokavirasto

¹⁾ Näytteitä hedelmistä, kasviksista, viljasta, prosessoiduista elintarvikkeista, lastenruuista ja eläinperäisistä tuotteista.

ELÄVIÄ ELÄIMIÄ JA ELÄIMISTÄ SAATAVIA ELINTARVIKKEITA KOSKEVA VIERASAINVALVONTAOHJELMA

	EU-27 keskiarvo		Suomi		
	2012	2020	2012	2020	2021
Kohdennettuja näytteitä, kpl	427 193	331 789	4 424	4 110	4 137
Määräystenvastaisia, %	0,25	0,27	0,86	0,27	0,48

Lähde: EFSA, Ruokavirasto

Vierasaineilla tarkoitetaan kiellettyjä aineita, sallittuja lääkeaineita sekä ympäristöstä peräisin olevia kontaminantteja. EU-tulokset sisältävät kaikki ohjelmassa tutkitut näytteet, myös tulokset ympäristöstä peräisin olevista vierasaineista. Suomen osalta tuloksissa on huomioitu kiellettyjen aineiden ja sallittujen lääkeaineiden jäämät, mutta ei kaikkia raja-arvon ylittäviä tuloksia, kuten riistan raskasmetalleja.

OIVAN MUKAISET VALVONTAKÄYNNIT 2021

Toimintaluokka	Rekisterissä olevat toimipaikat, kpl	Tarkastetut toimipaikat, kpl	Tarkastusten määrä, kpl	Oiva A/B ¹⁾ , %
Elintarvikkeiden kuljetus	1 423	151	147	98
Elintarvikkeiden myynti	12 903	3 629	4 039	85
Elintarvikkeiden tarjoilu	33 202	10 968	12 525	86
Elintarvikkeiden varastointi ja pakastaminen	846	174	192	87
Elintarvikkeiden valmistus				
Kala-ala	373	243	493	83
Liha-ala	331	218	751	81
Maitoala	116	89	222	91
Muna-ala	68	48	68	95
Vilja- ja kasvisala	2 433	723	778	87
Muu elintarvikkeiden valmistus	936	263	300	85
Vienti ja tuonti	936	155	190	67
Vähäriskinen toiminta	284	51	52	92

Lähde: Ruokavirasto / Elintarviketurvallisuus Suomessa 2021 -julkaisu

¹⁾ Oiva-tarkastuksen tulos on oivallinen tai hyvä.

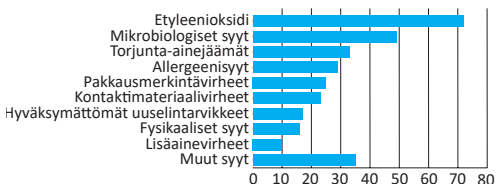
TAKAISINVETOJEN MÄÄRÄ

	2015	2018	2020	2021
Takaisin vetoja ¹⁾ , kpl	111	168	267	309

Lähde: Ruokavirasto / Elintarviketurvallisuus Suomessa 2021 -julkaisu

¹⁾ Sisältää sekä vähittäiskaupan että suurkeittiön takaisinvedot. Mukana myös tapaukset, joissa tuote ei päätynyt kuluttajien saataville. Eri vuosien tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska kirjaamistavat ovat täsmentyneet.

TAKAISINVETOJEN SYYT 2021, kpl

Lähde: Ruokavirasto / Elintarviketurvallisuus Suomessa 2021 -julkaisu

RUOKAMYRKYTYSEPIDEMIAIT 2021

Aiheuttaja	Epidemioita, kpl	Sairastuneita, kpl	% sairastuneista
Elintarvikevälitteiset			
<i>Clostridium perfringens</i>	1	12	1
EHEC	2	80	6
ETEC + EAEC	1	29	2
Kampylobakteeri	6	60	4
<i>Listeria monocytogenes</i>	2	6	0,4
<i>Salmonella</i>	7	824	60
<i>Staphylococcus aureus</i>	1	4	0,3
<i>Yersinia enterocolitica</i>	2	9	1
Norovirus	9	260	19
Muut ja tuntemattomat	15	94	7
Yhteensä	46	1 378	100
Talousvesivälitteiset			
Norovirus	1	5	71
Tuntematon	1	2	29
Yhteensä	2	7	100

Lähde: Ruokavirasto / Elintarviketurvallisuus Suomessa 2021 -julkaisu

ELINTARVIKEVÄLITTEISET EPIDEMIAAT VÄLITTÄJÄELINTARVIKKEEN MUKAAN 2021

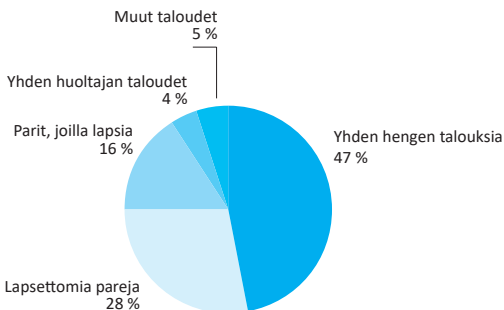
Välittäjäelintarvike	Epidemioita, kpl	Sairastuneita, kpl
Kasvikset ja kasvistuotteet	7	911
Leipomo- ja viljavalmisteet, vilja	2	45
Liha ja lihavalmisteet	4	22
Kala ja kalavalmisteet, äyriäiset	2	16
Maito ja maitovalmisteet	1	4
Tuntematon tai useita ruokia	30	380
Yhteensä	46	1 378

Lähde: Ruokavirasto

YLEISTÄ

KOTITALOUKSIEN MÄÄRÄ

Vuonna 2021 Suomessa oli kotitalouksia yhteensä 2 830 000.

Lähde: Tilastokeskus

Suomen väkiluku oli 5 548 241 henkilöä 31.12.2021.

Suomen asukastiheys oli noin 18,3 henkilöä neliökilometrillä vuonna 2021.

Kotitalouksien keskipakko oli 1,93 henkeä vuonna 2020.

Lähde: Tilastokeskus

BRUTTOKANSANTUOTE

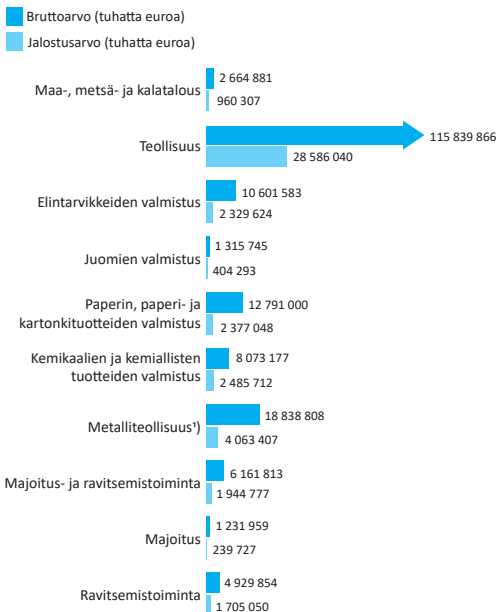
Toimiala, % ¹⁾	2005	2010	2020e	2021e
Maa-, metsä- ja kalatalous	2,6	2,8	2,8	2,6
Maatalous	1,1	0,9	0,8	..
Teollisuus	24,3	19,4	16,5	16,9
Elintarviketeollisuus	1,7	1,6	1,4	1,3
Rakentaminen	6,4	6,5	7,7	7,7
Tukku- ja vähittäiskauppa	9,8	9,4	7,5	7,4
Kuljetus ja varastointi	5,7	5,1	3,8	3,8
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	1,6	1,6	1,3	1,3
Ravitsemistoiminta	1,2	1,3	1,1	..
Informaatio ja viestintä	5,0	5,0	6,2	6,3
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	2,9	2,8	3,0	3,3
Kiinteistöalan toiminta	10,2	11,2	13,3	13,0
Terveys- ja sosiaalipalvelut	8,2	9,3	9,7	9,6

¹⁾ Otos bruttokansantuotteeseen kuuluvista toimialoista.

Bruttoarvonlisäys perushintaan, mrd. €	143,9	164,7	206,1	218,0
Bruttokansantuote markkina- hintaan, mrd. €	164,7	188,1	238,0	251,4

Lähde: Laskettu Tilastokeskus / Kansantalouden tilinpito -luvuista

TUOTANNON BRUTTOARVO JA JALOSTUSARVO TOIMIALOITTAIN 2020

Lähde: Tilastokeskus (TOL 2008 -luokitus)

¹⁾ Metalliteollisuus sisältää metallien jalostuksen ja metallituotteiden valmistuksen (pl. koneet ja laitteet).

Tuotannon bruttoarvo mittaa toimipaikan tuotantoa. Tuotantotoimintaan lasketaan mukaan kaikki tuotantoon liittyvät tuotot, myös valmistus omaan käyttöön sekä yrityksen muille toimipaikoille.

Jalostusarvo mittaa toimipaikan eri tekijöiden tuottamaa arvonlisäystä. Jalostusarvo on tuotannosta saatujen tuottojen ja toiminnasta aiheutuneiden kustannusten erotus.

TYÖVOIMA

	2010	2020	2021	2021
				1 000
Työlliset toimialoittain	%	%	%	henkeä
Maa-, metsä- ja kalatalous sekä kaivostoiminta	5	4	4	107
Maatalous	3	3	3	76
Metsätalous	1	1	1	25
Teollisuus ¹⁾	16	14	14	351
Elintarvike- ja juomateollisuus	1	1	2	39
Rakentaminen	7	8	7	189
Tukku- ja vähittäiskauppa ²⁾	12	11	11	291
Kuljetus ja varastointi	6	6	5	135
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	4	3	3	86
Informaatio ja viestintä	4	5	5	126
Koulutus	7	7	7	181
Terveys- ja sosiaalipalvelut	15	16	16	410
Muut palvelutoiminnot ja toimialat	23	26	26	663
Toimiala tuntematon	0,5	0,3	1	16
Työlliset yhteensä				
%	100	100	100	
1 000 henkeä	2 411	2 495	2 555	2 555
Työvoima yhteensä				
1 000 henkeä	2 637	2 704	2 766	2 766
heistä työttömiä, %	8,6	7,7	7,7	7,7

Lähde: Tilastokeskus / Työvoimatutkimus (TOL 2008 -luokitus)

¹⁾ Sisältää sähkö-, kaasu-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja jätevesihuollon.

²⁾ Sisältää moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjauksen.

AMMATTITAUDIT TOIMIALOITTAIN 2018

Ammattitautitapauksia	Kpl	10 000 työllistä kohden
Kasvinviljely, kotieläin- ja riistatalous	132	20,9
Elintarvikkeiden valmistus	33	9,5
Juomien valmistus	0	0
Ravitsemistoiminta	24	3,4

Lähde: Työterveyslaitos / Työperäisten sairauksien rekisteri

TYÖTAPATURMIEN MÄÄRÄ

Työtapaturmat ¹⁾ 100 000 alalla työskentelevää kohden	2005	2010	2019	2020
Maatalousyrittäjät	5 962	4 882	4 761	4 694
Elintarvike- ja juomateollisuuden työntekijät	4 651	4 285	1 857	1 659
Kaikki ammatit ²⁾	2 581	2 103	1 601	1 166

Lähde: Tilastokeskus, Tapaturmavakuutuskeskus

Työtapaturmasuhde on laskettu työnantajayrityksen toimialan mukaan.

¹⁾ Vähintään 4 päivän työkyvyttömyyteen johtaneet työtapaturmat.

²⁾ Ammattiryhmät, joissa vähintään 10 000 palkansaajaa.

TYÖTAPATURMATAAJUUS

Työtapaturmataajuus ¹⁾	2019–2021
Pelto- ja puutarhaviljelijät	37
Eläintenkasvattajat	67
Yhdistetyn maanviljelyn ja eläintenkasvatuksen harjoittajat	57
Kaikki ammatit	27

Lähde: Tapaturmavakuutuskeskus

¹⁾ Työtapaturmien määrä miljoonaa tehtyä työtuntia kohden.

Luvut eivät sisällä yrittäjinä työskentelevien tapaturmia.

SADEMAÄRÄ 1981–2021, mm

	kevät	kesä	syksy	talvi
Helsinki	107	203	201	150
Jyväskylä	114	224	177	127
Oulu	89	192	142	100
Sodankylä	100	194	140	103

Lähde: Ilmatieteen laitos

KESKILÄMPÖTILA 1981–2021, °C

	kevät	kesä	syksy	talvi
Helsinki	4,6	16,5	6,9	-3,1
Jyväskylä	2,6	15,0	3,9	-7,1
Oulu	1,6	14,9	3,5	-8,1
Sodankylä	-0,8	12,9	0,2	-12,2

Lähde: Ilmatieteen laitos

ILMASTO KASVUKAUDEN AIKANA

	Tehoisa lämpösumma, °C vrk			Sademäärä, mm		
	2021	2020	1991–2020, keskiarvo	2021	2020	1991–2020, keskiarvo
Jokioinen	1 565	1 479	1 377	468	337	352
Kauhava	1 387	1 337	1 256	335	338	309
Oulu	1 253	1 253	1 192	364	347	293
Sodankylä	962	996	884	273	239	260

Lähde: Ilmatieteen laitos

PÄIVÄN PITUUS, tuntia

	kevät	kesä	syksy	talvi
Helsinki	14,5	17,5	10,2	7,2
Kauhava	14,9	18,4	9,9	6,4
Oulu	15,3	19,1	9,7	5,8
Sodankylä	15,8	21,1	9,3	4,3

Lähde: Ilmatieteen laitos

**Hyvää Suomesta -merkki on
alkuperämerkki, joka kertoo
elintarvikkeen kotimaisesta
raaka-aineesta ja työstä.**

hyvaasuomesta.fi

f @RuokaaOmastaMaasta

@HyvaaSuomesta

@HyvaaSuomesta

#HyvääSuomesta

#ValitseHyvääSuomesta

#SuomalaisenRuoanPäivä

Tietohaarukan verkkojulkaisu (ISSN 2737–1549), myös ruotsiksi ja englanniksi, on luettavissa maksutta osoitteessa ruokatieto.fi/tietohaarukka. Painettu Tietohaarukka-julkaisu on tilattavissa sähköpostitse ruokatieto@ruokatieto.fi.

Tietohaarukka 2022 – Tilastotietoa ruokaketjusta -julkaisun on tuottanut Ruokatieto Yhdistys ry yhteistyötahoina Agronomiliitto ry, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, ProAgria Keskusten Liitto ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf ja Luonnonvarakeskus Luke.

Arvokasta asiantuntija-apua ovat antaneet myös Ruokavirasto, Maatalousyrittäjien eläkelaitos Mela, Työterveyslaitos, Eläinten terveys ETT ry, Suomen Siipikarjaliitto ry, Suomen Mehiläishoitajien Liitto SML ry, Päivittäistavarakauppa PTY ry, Elintarviketeollisuusliitto ETL ry, Kauppapuutarhaliitto ry, Kasvistieto Oy, Hedelmän- ja Marjanviljelijäin liitto HML ry, Tilastokeskus, Kantar TNS Agri Oy, Taloustutkimus, Tulli, Paliskuntain Yhdistys, Hevosalan osaamiskeskus Hippolis ry, Tapaturmavakuutuskeskus ja Ilmatieteen laitos. Ruokatieto kiittää lämpimästi kaikkia apuaan antaneita tahoja.

Sisällöntuottaja, ETK Katri Ylisalmi
Ruokatieto Yhdistys ry
Helsinki 2022

RUOKATIETO YHDISTYS RY

040 710 4170

ruokatieto.fi

Agronomiliitto ry
09 251 1160
agronomiliitto.fi

Luonnonvarakeskus (Luke)
029 532 6000
luke.fi

Maa- ja metsätaloustuottajain
Keskusliitto MTK ry
020 4131
mtk.fi

Svenska lantbruksproducenternas
centralförbund SLC rf
09 586 0460
slc.fi

ProAgria Keskusten Liitto ry
020 747 2400
proagria.fi

